دەزگاي چاپ و بالاوكردنەوەي

ِ ن**ج**یرهی رِوٚشنبیری

*

خاوەنى ئىمتياز: شەوكەت شىّخ يەزدىن سەرنووسەر: بەدران ئەھمەد ھەبىب

* * *

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بالاوکردنهوهی ئاراس، گهرهکی خانزاد، ههولیّر س. پ. ژماره: ۱ www.araspublisher.com ریچارد باخ م**ن ا**لسان شهمی

2

ناوی کتیّب: جوّناسانی نهورهس - کورته روّهان -کوردی ـ ئینگلیزی وهرگیّرانی: ئازاد بهرزنجی پیشهکی: ریّبوار سیوهیلی پیشهکی: ریّبوار سیوهیلی بالآوکراوهی ئاراس- ژماره: ۱۹۳ دهرهیّنانی هونهری: بهدران ئهحمه دهرهیّنانی هونهری: بهدران ئهحمه دهرگ: شکار عهفان نهقشبهندی نووسینی سهر بهرگ: محمهد زاده هدلهگری: شیّرزاد فهقیّ ئیسماعیل سهرپهرشتیی کاری چاپخانه: ئاوروحمان مهحمود له همولیّر ژماره له کتیّبخانهی بهریّوهبهرایهتیی گشتیی روّشنبیری و هونهر له همولیّر ژماره پاپخانهی وهرنارهتی پهروهرده، همولیّر ۲۰۰۲)

ریچارد باخ

جۆناسانى نەورەس

كورته رۆمان

وەرگىرانى: ئازاد بەرزنجى پىشەكى: رىبوار سىوەيلى

یاخیبوون، ههولدان بو خودیتنه وه له و دیو سنووره په سند کراوه کانه وه، شکاندنی نه ریته چه سپاوه کان و به کورتییه کهی تازه کاری و سه رپیچیکردن له ههلقه ی پیروزی ده سته و گهله ؛ خاسییه ته هه ره دیاره کانی ده قی (نه و ره س) پیک ده هین . جوناتان به رله وه ی قاره مان و رابه رو پیشره ویک بی، به رله وه ی که لکه له ی بوون به ماموستا و

فرين

بهشيّوازيكي دي

سهرپهرشتکار و پیشهواییکردن له له سهری دابی؛ ویژدانیکی راستهقینهیه که دهیهویت به حمقیقه تی خوی بگات.

به پینیچهوانه ی ئه و وینانه ی که له له له بیرکردنه و هماندا جینگیر بووه، و کاراکته ری ئه و قارهمانه ش بریتیه له مروّقیّکی

(ههڵبژارده) که توانای (کوٚکردنهوه و ریٚکخستنی کوٚمهڵانی خهلبژارده) که توانای (کوٚکردنهوه و ریٚکخستنی کوٚمهڵانی پنکهوه خهلڵکی) ههیه تا دواجار چارهنووسیان له (شوٚڕش)یکدا پیٚکهوه بیدستیّتهوه و موعجیزهی میٚژوو بهرههم بیّنی؛ قارهمانیّتی جوٚناتان ریٚک و راست لهبهر ئهوهیه که ئهو له خوٚیهوه له دهروونی خوٚیهوه خواستیّ بهرهو شوٚڕش و گوٚڕان راپیٚچی دهکا و رهوتیٚکی پیپچهوانهیی بو بوون بهقارهمان ههلدهبریّری رهنگه ئهمه یه کی لهو خاله زوٚر گرنگانه بیّ که قارهمانیّتی جو ناتان له قارهمانه کانی ناو زهینی ئینمه جوی دهکاتهوه و پی دهچیّت بهلیّوردبوونهوهی زیاتریش له جوِناتان، بتوانین گوٚڕانی لهویّنای خوٚماندا بو قارهمان بهیّنینهدی.

تهنیایی، یه کن له سیفه ته ههره دیاره کانی جوناتانه، له کاتیکدا قاره مانه کانی خهیال و واقیعی ئیمه (به ئایینی ، سیاسی و کومه لایه تی و ئهده بیشیانه وه) به قه له بالغییه کی چر، ده ست و پیوه ندین کی زور و غولام و نوکه ری بی ئه ندازه چوارده و ریان گیراوه. به لام ته نیایی جوناتان

بهمانای دابرانی ئه و لهگهله تی نهگهین، چونکه جگه لهوی ئه و چاوودیریکهرینکه وردی ههمو ئه و دیارده و شتانهیه که له ناو دهستهی نهورهساندا بهدیار دهکهون؛ بهههمان شیوه شخودوینهرینکی چوسته، که ههمو دیارده و بزاوت و یاسای هوزی نهورهسان له مونولوگینکی چردا ههلادهسهنگینی. که واته خودواندن سیفهتینکی تره که قارهمانیتی جوناتان له قارهمانانی تر جوی دهکاتهوه. ئه و له تهنیاییهکانیا پتر له ههر کاتی شورشگیرتر و سرنجراکیشتر و کهمدووتره.

5 جۇناسانى نەورەس

نایشتوانی بوونیکی سهربهخوّی ههبی، وهکیشهی زوّربهی قارهمانه دینی و کوّمهلایه تی و کوّمهلایه تی و سیاسییه کان ئهوه یه که ناتوانن بایه خ به خهیال بدهن، ههر بوّیه شه بوونی ئهوان بوونیّکه له دوای بوونیّکی ترهوه: (کتیّبه پیروّزهکان پهیان و سهنه ده کان و بهرنامه سیاسیه کان).

جـــۆناتان نايهوێ لهوديو هيچ بوونێکی ترهوهبێت. ئهو دهيهوێ بوونی يهکهم به دهست بهێنێ.

به واتایه کی دی، ئه و شهیدای ئه زموونکردن و تاقیکردنه و و فیربوونی هه مو و ئه و هونه رانه یه که ده شیت هه ربوویه که له ماوه ی عومری خویدا پییان بگا و فیربین. هه رله به رئه مه مشه جوناتان قاره مانیکه (دیسانه وه به پینیان بگا و فیربین. هه راهمانه زهینیه کانی ئیمه وه) به توندی دژ به (نهمری)یه چونکه نه مری سیفه تیکه به پینویست قاره مان راپیچ ده کات له ژیر رکیفی شوین و زهماندا بمینیت وه ، (ئه مه ش ئه و حیکمه ته یه که جوناتان له چیانگ -ی پیره نه و ره سه وه فیری ده بیت).

(نهمر بوون). خوزگهیه کی مهرگخوازانهیه و تهمهننای دهروونه بو له ناوبردنی جهسته و کوشتنی مهبده ئی چیز. دهروونی مهرگخواز ئاماده یی جهسته له واقیعدا رهت ده کاته و و ده یکاته پهیکهریکی وشک. به لام شهیدایی جوزاتان بو تاقیکردنه وهی به به ده و شکاندنی سنووره دیاره کان، له ههمان کاتیشدا ئاماده کردنه وهی جهسته یه له واقیعدا، ئه و ژبان به پانتایییه کی نه براوه ی ئه زموون و تاقیکردنه وهی توانا و حه زه کانی ده زانیت و ناشیه و یت له پاش مردنی له باره یه و (واته وات بلاو بکه نه و و بیکه ن به خواوه ند) چونکه ئه و ته نیا (نه و په سیکه حه ز به فرین ده کا) و هیچی تر...

تیکه لبوونی جوّناتان لهگهل نهورهسه یاخییه کانی تر و کوّکردنه وهیان، له نیه تی بوون به سهردار و رابهر و فهرمانداریکردنیانه وه نهها تووه. چونکه وهکو پیشتر هیّمای بوّکرا: جوّناتان سیفاتی نهو کاراکته رانهی زوّر به کری تیّدان و چاوه ریّی نهوه ی لیّناکری ته ختی داگیر بکا!.. نهوه ی نهو

لهم هاوده میی و نزیکبوونه و به چاوه رپتی ده کات، گۆرینه و می نه زموونه کانه له ناو دهسته ی نه و رهسه کاندا و که له که کردنی سه رمایه یه کی زورتره له پیناوی فریندا به شینواز یکی تر؛ نه ک به رهه مهینانه و هی که سینتی خوّی له که سینتی نه وانی تردا. یا خود موتور به کردنی خه سله ته کانی خوّی له سه ر پانتایی بوونی نه وانیت ر (که دیسانه وه نهمه سیفه تینکی دیاری قاره مانه کانی دنیای ئیمه یه). چونکه گهر نهمه ی بکردایه، نه وا ده بووه دیکتا توری به سه ر خه دیال و جیاوازییه وه. ده بووه سه ردار یکی تری قه بیله ی نه و بیاری نه رکی سه ره کیستی دوای تیر بوونی چینکه لادانه ی، ده بووه پاریزگاریکردنی نه و یاسایانه ی پیشت ر لیسان هه لگه رابووه وه!. بویه پاریزگاریکردنی نه و یاسایانه ی پیشت ر لیسان هه لگه رابووه وه!. بویه به به رگریکردن له سه ربه خوّی خوّی. جا نه گهر هه رحه زیش بکه ین ناوی بو به رگریکردن له سه ربه خوّی خوّی. جا نه گهر هه رحه زیش بکه ین ناوی بو جوری قاره مانی بو قاره مانی باگیایی) بیت؛ چونکه ته نیای پر فریوی قاره مانانی ناوه (قاره مانانی پو فریوی قاره مانانی به مهمروق.

پیم وایه ههر ئهمه شه بوته ئهنگیزهی هاوریی پرکار و بهریزم (ئازاد بهرزنجی) تا بوارمان بو بره خسینی له ریگهی زمانی کوردییه وه به دنیای جوّناتان ئاشنا ببین و به خوّماندا روّجین..

بۆچى نا؟ رەنگە فيربين بير لە شيوازيكى ترى فرين بكەينەوه. ريبوار سيوەيلى - دانيمارك

8 جۇئاسانى ئەورەس 7

جۆناسانى نەورەس

10

ههر وهکو دهزانن نهورهسه کان له کاتی فریندا ههرگیز نالهنگین و له جووله ناکهون. وهستان له کاتی فریندا؛ له فهرهه نگیاندا نه نگی و شوورهیییه. وهلی جوناسانی نهورهس که بی هیچ شهرمینک سهرله نوی باله کانی له کهوانه یه کی تهواو لهرزینه ردا کردهوه، هیدی هیدی و بی جاریکی دی له جووله کهوتهوه.

ئهم بالآنده یه کی ئاسایی نهبوو. زوّربه ی نهوره سه کان ههر ئهوه نده خوّیان ماندوو ده که ن که فیّری زانیارییه ساده کانی فرین بن، واته چوّن له روّخی دهریاوه بوّ گهران به دوای خوّراکدا بفرن و بگهریّنه وه. به لای زوّربه ی نهوره سانه وه ئه وه ی گرنگه؛ پهیداکردنی خوّراکه نه ک فرین، به لام به لای ئهم نهوره سه وه گرنگ فرین بوو نه ک پهیداکردنی خوّراک. جوّناسانی نهوره سله همموو شتیک زیاتر سه و داسه ری فرین بوو.

ئەو دەيزانى مەلەكانى دىكە لەم ريىيەدا ھاوبىرى نابن. تەنانەت باوك و

بەشى يەكەم

بهیانی بوو، خوری گهنج توزی ئالتوونی بهسهر ورده شهپولهکانی هیوریی دهریادا دهیرژاند.

بهدریژایی میلیّک له کهنار دهریاکه، بهلهمه کانی راوه ماسی بهسهر رووی ئاوه کهوه جیّی خوّیان خوّش کردبوو. ئارهزووی قاوه لتی لهنیّو گهلهی نهورهساندا جوّش و خروّشی سهندبوو. ههزاران نهورهس بهسهر ورده خوّراکی سهر ئاوکهو تووی ناو دهریاکه دا، به ملاولادا باله فریّیان ده کرد و ده گهلّ یه کتردا له پیله دا بوون. روّژیکی تری پر ژاوه ژاو بهریّوه بوو.

دایکیشی ترسیان لی نیشتبوو؛ چونکه جوناسان تهواوی روزی بهتهنیایی بهسهردهبرد و، له بهرزایییه کی کهمیشهوه سهدان جار سووکه فرینی ئه نجام

بِوْ غُوونه ئهو نهيدهزاني بوّجي كاتيّك له بهرزايييه كي كهمتردا كه بهبالله نيوه كراوهكانييهوه بهسهر ئاوهكهدا دهفري، گهر تهقهلاي بكردبايه؛ دەپتوانى ماوەپەكى زياتر لە ھەوادا بېنىتەدە. ئەو كاتانەي قاچەكانى بهنيّو ئاوي دەرياكەدا شلّيه شلّييان دەكرد؛ فرينه سووكەكانى كۆتاپىيان نه ده هات. فرینه که ی وه ختی ده گهیییه ئاکام که قاچه کانی توند به ژیر سکی خۆيەوە دەنووساند و، جەستەي بەر رووى دەرياكە دەكەوت و رێگايەكى درێژي له دواي خوٚيهوه جێ دههێشت ، کاتێک پێيهکاني بو ئاسمان بهرز کرده و و بهره و کهنار فری و مهودایه کی دریّری بهسه ر لمه که دا بری و پاشان بهشهقاونانهوه گهرایهوه؛ ههنگینی ... باوک و دایکی بهراستی ترسان.

دايكي وتي: «بۆ جۆناسان. بۆ؟! بۆچى لات نەنگە وەكو بالندەكانى دى يهكيّك بيت له گهله؟! بو واز له فريني كورت ناهيّنيت بو سهقاقوش و شينه شاهوّكان؟ بوّ دهم له هيچهوه نادهيت جوّن؟ ئهوه تاني بوويت به مشتینک یهر و ئیسقان!»

جۆناسان وتى: «دايه، ئەوەم بەلاوە گرنگ نييه، با بووبم بەمشتيك پەر و ئيسقان. من تهنها دەمهوي بزانم له ههوادا چيم پي دەكري و چيم پي ناكري. تهنها ئهوهنده و بهس. من تهنها دهمهوي ئهوه بزانم.»

باوکی بهمیه و بانیپه وه و تی: «گوی بگره جوناسان، ئه وهنده نهماوه بوّ زستان، ئەوسا ئەو بەلەمانە تەنھا چەند دانەيەكيان دەميّننەوە و، ماسييە مەلەوانەكانىش بەرەو قوولايى ھەڭدىن. ئەگەر ھەر يىدويسىتە فىر بىت؛ كهواته فيري يهيدا كردني خوراك به، فرين خوشه، بهلام خوّت دهزانيت سووكه فرين نان نييه تا بيخوّيت. ئهوهت لهياد نهچيّت كه فرين بوّ ئهوهيه بتوانیت خور اک یهیدا بکهیت.»

جۆناسان بەگوپرايەلىيەوە سەرى راوەشاند. رۆژانى دواتر ھەولىي دا وەكو نهورهسه کانی دی رهفتار بکات. بهراستیشی بوو.

له گه لا گه له دا و له نزیک له نگه رگه و به له مه کانی راوه ماسیه وه بهناسازی ده یقیژاند و یهلی ده کوتا.

هه للماه تى بۆيارچە نان و ماسىيەكان دەبرد. بەلام ھەر چەند كۆشا؛ نهیتوانی بهم جوّره هه لبکات. بیری کردهوه که تهواوی نهم شتانه بی بههان، ئەو ماسىيەى كە ھەروا بەئاسانى چنگى نەكەوتبوو؛ فريى دا بۆ پیره نهورهسیّکی برسی که دوای کهوتبوو. له دلّی خوّیدا وتی: «دهمتوانی

نايانبزوينم.

له بهرزایی دووههزارپینوه دهستی پی کردهوه. بهتوندی بهرهو خوارهوه هرروژمی برد، دهنووکی رینک بو خوارهوه و باله کانیشی راست و کراوه بوون، بو گهیشتن بهو مهرامه؛ پینویستی به هیزیکی فره بوو، سهره نجام ههوله کهی گهیشته ناکام و خیرایییه کهی گهیشته نهوه د میل له ده چرکه دا. جوناسان ریکوردیکی جیهانیی نویی له فرینی نهوره ساندا تومار کرد. به لام مه مدکه و تنه هینده ی نه خایاند. هاوکات له گهل دهست پینکردنی به لام تازه که یدا و ، له ههمان کاتدا که گوشه ی باله کانی گوری، دووچاری ههمان ته نگوچه له مه بووه، له خیرایی نهوه د میل له کاژیریکدا؛ وه کو دینامیتیک که کلاوه کهی بهر شتیک ده کهویت؛ کهوت. جوناسانی نهوره سه رئاوی نهوره سه رئاوی دریاکه که له زبریدا له خشت ده چوو، تیکشکا.

وه ختی هاته وه سه رخوی؛ هه وا تاریک ببوو، ئه میش به سه ر رووی زیوینی ده ریاکه وه مه له ی ده کرد. باله کانی ده توت دوو کونه ستوونی قورق و شمین، به لام باری تیک شکانه که به سه ر پشتیه وه زور قورستر ده ینواند. تیا مابوو، تاقه ئاره زووی ئه وه بوو که بریا ئه و قورسیه ی روحی ده گوشینت به راده یه ک ده بوو؛ ورده ورده به ره و قوولایی ده ریاکه ده یبرد و ئیدی کوتایی به هه موو شتیک ده هینا.

کاتی لهسهر رووی ئاوه که و به قوو لایییه کی که م خوّی نوقم کرد، ده نگیّکی دوور و نامو گیانی ته نییه وه «ناگهمه مراد، من نهوره سیّکم و هیچی دی. سروشتم توانامی دیاری کردووه، گهر قه رار بووایه فیّری فرینی زیاتر بوومایه، ده بوایه میّشکم به جوّریّکی هوّشیارانه تر بخولقابایه. گهر پیّویستم به تیژ فرین بوایه، ده بووایه باله کانم وه کو بالی باز کورت بوونایه و شکارچیی مشکان بوومایه نه که هی ماسی. باوکم راست ده کات. پیّویسته له وه زیاتر خوّم گیّل نه که م، پیّویسته له ته نیشت ماله وه و له گهلّ

ئەم ماوەيە خۆم بەفىترى فرىنەوە خەرىك بكەم، زۆر شت ھەن كە پيويستە فيريان بم».

ئەوەندەى پى نەچوو دىسانەوە جىزناسانى نەورەس پەناى بۆ تەنىيايى بردەوە. دوور لە دەريا، برسى و كامەران؛ سەرگەرمى فرين بۆوە.

گرنگ تیژ فرین بوو. ئهوه بوو دوای ههفتهیه که مهشق زوّر زیاتر لهو نهورهسانه فیّر بوو که له فریندا تیژ بوون، له بلّندایی ههزار پیّوه توند باله کانی لیّک دا و وه که تیه تیکی پرشنگدار شهیدایانه رووه و شهیوّله کان دابهزی و، تیّگهیشت بوّچی نهورههاکان له شالاوی بههیّز و قوول سلّ ده کهنهوه. تهنها له ماوه ی شهش چرکه دا توانیی ههفتا میل له کاژیریّکدا ببریّت، لهو خیرایییهشدا پاراستنی هاوسهنگیی بالّ لیّکدان لهگهلّ بهره و ژوور فریندا سهخته.

گهرچی وریا بوو، تهواوی هیزیشی دهخسته کار، به لام چهند جاریک لهو خیرایییه فرهیه دا هاوسه نگیی باله کانی تیک چوو.

بهبهرزیی ههزار پی بلند بوّوه. سهره تا ههموو توانای خوّی گرد کرده وه، ئینجا بزاوت. بالی لیّکدا و راست بهره و ژوور ههلمه تی برد. پاشان ههر ئموه نده بالی چه پی له کاتی بهره و ژوور فریندا له جووله که وت؛ بهسه ختی به لای چه پدا خولایه وه. باللی راستی نه بزواند تا چاک بیّته وه. ئینجا وه ک زمانه ی ئاگر و به ته قله وه پشتاو پشت بهره و لای راست پیّچی کرده وه. وه ختی به ره و ژوور فری؛ نه یتوانی وه ک پیویسته ئاگای له خوّی بیّت. ده جاره هه و لای دا، به لام هه ر ده جاره که خیّرایی خوّی ده گهیانده حه فتا میل له کاژیر یکدا، وه ک نه وره سیّکی ره مه کی باله کانی شیّواو ده ینواند و بی ئه وه ی بتوانی جلّه وی خوّی بکات؛ ده که و ته نوه که وه.

سەرئەنجام لە كاتىكا لە ھەندى شوينى لەشيەوە ئاو دەتكا، بىرى كردەوە «پىنويستە لە كاتى تىر فريندا نەھىللىم بالەكانىم بىزوينى. سەرەتا بالامكانىم لىكدەنىيىم تا خىتىرايىم دەگاتە پەنجا مىيل، ئىنجا دەيانوەستىنىم و

شتیک هیمن و خاموشه!»

«نزم بهرهوه! نهورهسان ههرگیز له تاریکیدا نافرن. گهر قهرار بووایه له تاریکیدا بفریبایتایه دهبووایه چاوهکانت چون چاوی کونده پهپوو بوونایه و، میشکت پیشکه و تووتر بووایه! دهبووایه بالهکانت وه ک بالی باز کورت بوونایه.»

له دور شهودا و له بلندیی سهد پینوه، جوناسانی نهورهس پیلوه کانی لینک نا. رهنگی ئازار و هزری گورا.

«دوو بالني كورت وهك بالني باز!»

«ئەمەيە وەلامى راستەقىنە بۆ من. ئاى كە گێل بووم. پێويستم بە باڵى بچووک و باريكه، بۆيە دەبێ بەشى زۆرى باللهكانم بنووشتێنمەوە و، تەنھا بە نووكى باللهكانم بفړم! دوو باللى كورت!»

دوو ههزار پی له دهریا تاریکهکه وه بهرز بوّوه، به بی نهوهی بهینلی سامی تیکشکان و مهرگ پهی بهدلی بهریّت.

بهشی پیشهوه ی باله کانی به لای جهسته یدا راکیشا و ته نها خه نجه دری باریک و چهماوه ی نووکی باله کانی رهها کرد تا له بادا بکرینه وه و ، له پریکدا به گوژم راسته وخو به ره و خواره و ه دابه زی.

با له سهریدا توند دهینه راند. حه فتا میل له کاژیر یکدا، نه وه د، سه د و بیست و بگره پتر. گوشاری سه ر باله کان له خیرایی سه د و چل میل له کاژیر یکدا، که متر بوو له گوشاری سه ر باله کانی له خیرایی حه فتا میلدا. قه راغ باله کانی خوی توزیک خوار کرده وه و به سه ر دابه زینه که یدا زال بوو، ئینجا که و ته سه ر ئه و شه پولانه ی که هیشتا هه ر له هه لکشاندا بوون. جوناسان له به ر تریفه ی مانگه شه و دا له گولله تو یکی خوله میشی ده چوو.

چاوه کانی رووه و با قیچ کرده و و کهیفی هاتی (سهد و چل میل له کاژیریکدا و بهزالبوونیکی ته واویشه وه! ئهگه رلهبری ئه وهی له به رزیی

گەلە نەورەسەكەمدا بفرم و بەبەشى خۆم قايل بم، وەك ھەر نەورەسيخكى ترى بەندى و بەسزمان.»

دەنگەكە نەما و جۆناسان ئەم قسانەى بەگويدا چوو. شەوانە مالى نەورەس كەنار دەريايە...

سوێندی خوارد که ببێتهوه بهنهورهسێکی ئاسایی. ئهمه دهبووه مایهی خوٚشحالیی نهورهسهکانی دی.

شه که ت و ماندوو له ئاوه تاریکه که چووه ده ری و به ره و وشکایییه که فری. به و زانیارییانه خوشحال بوو که ده رباره ی فرین فیر ببوو.

با فرینیکی زور بهرزیش نهبی، ئهو خوشحالییهی له خهم و کهسهرهکانی کهم کردهوه.

ناکاو له دلّی خوّیدا وتی: «به لاّم نه ع... ئه و ریّگایه ی گرتمه به رته و او. تازه ئه وه ی فیریسی بووم به من چی. منیش وه ک ئه وانی دی ته نها نه وره سیّکم و هییچی دی. هه روه کو ئه وانیش ده فیرم.» پاشان زوّر به سه خیتی، سه د پی به ره و ئاسمان بلند بوّوه و بوّ گهیشتن به که نار به هیّزیّکی پتره وه باله کانی لیّک نا.

ههستی به ناسووده یی کرد بو نه و بریاره ی داویه تی که نیستر وه کو نهوره سه کانی تری گه له ره فتار بکات. نهوه تانی لهمه و دوا ههست به و هیزه ناکات که بو فیربوون هانی ده دا. نیدی نه نه به رد له گورییه و نه تیکشکان. نهمه ش شتیکی نارامبه خش بوو، بیرنه کردنه و ه... فرین به نیو تاریکیدا و بهره و رووناکییه کانی که نار ده ریا... هینده و به س. له ناخیدا ده نگیکی قوولی هوشیار که ره و به رز بووه «تاریکیا! نهوره سان هه رگیز له تاریکیدا نافرن!»

به لام جوناسان هیند وریا نهبوو ئه و دهنگه ببیستیت، به لکو رامابوو «ئای که دیمهنیکی جوانه. مانگ و تیشکی رووناکییه کان له سهر رووی ئاوه که ده چریسکینه وه و ، روشنایی چراکانی ده ریا ده تارین نا. هه موو

دوو ههزار پێـوه خوم فـرێ بدهم، ببـێـته پێنج ههزار پێ، ئاخو ئهو كات خێرايييهكهم بگاته چهند؟!!)

ئهو سویّندهی له بیر چووبوّوه که پیّشان خواردی و ، لهگهل بایه توندهکهدا ئاسهواری نهما.

ويراى ئەوەش لە ئاست ئەو سوينىدشكىنىيەى خۆيدا ھەستى بەگوناھ نەدەكرد.

«ئەمجۆرە سويندانە تەنها بۆ ئەو نەورەسانە باشە كە گويْرايەلْييان پى خۆشە. ئەوەى توانيبيّتى لە فړيندا دوندە بەرزەكان برەتيّنى، پيويستى بەم تەرزە سويّند و پەيمانانە نييە.»

لهگهڵ خۆركهوتندا جۆناسان دەستى بەمەشقەكانى دەكرد. كە لە بەرزىى پىنج ھەزار پىيوە دەيروانىيە خوارەوە؛ بەلەمەكانى راوە ماسى وەك چەند خالىتكى پەرش بەسەر رووى ئاوەكەوە دەھاتنە پىتش چاوى. گەلە نەورەسى بەيانىش كە لە ھەورىكى تاروتەنكى لە زەرەى تۆز پىتكھاتوو دەچوو، بەدەورياندا دەسوورانەوە.

خوّشحال و شاد بوو بهوهی روّحی زوّر نالهرزیّ. شانازیی بهوهوه دهکرد که توانیویّتی بهسهر ترسهکهی دهروونیدا زال بیّت. بیّ زوّر لهخوّکردن شاپهرهکانی له نامیّز گرت.

نووکی باله گۆشهداره کورتهکانی کردهوه و راست بهرهو دهریا وروژمی برد. تا بهرزیی چوار ههزار پی، که گهیشتبوه دوا خیرایی؛ باهوزیکی گهلی توند ههلی کردبوو، یارمه تیی توند فرینی نهدهدا، پاشان راست بهرهو خوار داکشا، به خیرایی دوو سه و و چوارده میل له سهعاتیکدا. دهیزانی گهر له و ساتانه دا بالهکانی بکرینه وه، دهبیته ملیونه ها پارچه و ههپروون به ههپروون دهبی، وهلی ههر بهره و خوار ملی دهنا... تیث فرین هیز و تین بوو، تیث فرین به خته وهری بوو. جوانییه کی په تی بوو.

که گهیییه بهرزیی ههزار پی، دهستی بهفرینی ئاسویی کرد. له دور

هاژوهوژی ئه و باهوّزه دا نووکی باله کانی سه دایه کی نه رم و ئارامی هه بوو، قایخ و پوّله نه و رهسه کان چون تیره ستیّره یه کی کشاو به به رچاویدا گوزه ریان ده کرد، نه یده توانی بوه ستیّت، ته نانه تنه نه یده زانی له و خیّرایییه دا چوّن بسووریّته وه. به رهم رچییه ک بکه و تبایه، یه کسه ر مه رگ ده بووه میوانی، بویه پیّلوه کانی لیّک نا.

رووداوی ئه و به یانییه ئه وه بووکه یه کسه ر دوای خوّرکه و تن، جوّناسانی نه وره س، ناگه هان به نیّو گهله نه ورهسی به یاندا تیّپه ری و به خیّرایی دو و سه د و دوانزه میل له کاژیریکدا و به پیّلوی نووقاوه وه، به نیّو هاژه ی توندی با و په ر و بالدا ده رچوو، ئه مجاره به خت یاری که له نه وره س بوو، که س تیا نه چوو.

ئهو ساتانهی دهنووکی بهرهو ئاسمان بوو، هیشتا به خیرایی سهد و شهست میل له کاژیریکدا دهفری.

وه ختی خیرایی خوی تا سهد و بیست کهم کرده وه، دووباره باله کانی کرده وه، به دووریی چوار ههزار پی له خوار باله کانییه وه بهلهمه کان ده توت ورده نانی سهرئاوکه و تووی ناو ده ریاکه ن.

ته نها بیری له سه رکه و تن ده کرده وه ... دوا تیژفرین! نه و رهسیک و به خیرایی دوو سه د و چوارده میل له کاژیریکدا! ریکوّردی شکاندبوو، تاقه ساتیّکی مهزن و بی هاوتا بوو له میّرژووی گه له دا. نه و ساتانه جوّناسان چاوی به چاخیّکی نویدا هه لده هیّنا.

پهی بهوه برد گهر بیّت و پهریّک له پهرهکانی نووکی بالی توزیّک راته کینیّت، دهتوانی له خیّرایییه کی زوّردا به پهله پیّچ بکاتهوه. بهر لهوهی نهمه فیّر ببیّت پهی بهوه بردبوو نهگهر لهو خیرایییهدا له پهریّک

زیاتری بجوولایننیت، وه ک گوللهی تفهنگیک بهدهم خولانهوهوه دهکهویت.

به مجوّره جوّناسان یه کهم نه ورهس بوو له دونیادا پهی بهم هونه رانهی فرین به ریّت.

ئەو رۆژەكانى خۆى بە گفتوگۆ لەگەل نەورەسەكانى تردا بەفيرۆ نەدا، بەلكو تا ئەو دەمەى خۆر ئاوا بوو، فيرى گەلى ھونەرى تر بوو؛ تەقلەى

بازنهیی، سوورانهوهی لهسه رخق، سوورانهوهی به رهو ژوور، سوورانهوهی پیچه و انه و ، گوشار خستنه سهر (سهر) له کاتی به رهو پیش فریندا و سوورانه و هی فرفر و که یی.

بنیشیّته وه به شادییه وه تهقله یه کی لیّدا، تهقله یه کی ناگه هان، بیری کرده وه «ئه وان گهر بزانن من ریکوّردم شکاند ووه له خوّشیان ده یکه ن به شایی. ئیستا ژیان لام چهند پر ماناتر بووه. به مجوّره له بری گهرانه یه کته رزه کانمان به ناو به له مه کانی راوه ماسیدا و پیّچه به ده وره یان، به هانه ی ترمان هه یه بو ژیان.. ده توانین خومان له داوی نه زانین ره ها بکه ین. ده توانین ببینه بوونه وه ری سه رفراز و هو شمه ند و کارزان. ده توانین ئازاد بین. ده توانین فیری فرین بین. »

سالانی ئاینده مژدهبهخش و درهخشان خوّیان دهنواند.

وه ختی جوّناسان نیشته وه سهر زهوی، گهله نهورهس شوورایان ساز کردبوو. کوّپی کوّبوونه و هان گهرم بوو. وا پیده چوو کاتیکی زوّر بهسهر کوّبوونه و هادر چاوه ریّی نهم بووبن.

«جۆناسانى نەورەس لە ناوەراستدا بوەستە!»

قسه کانی سهری گهوره ی گهله ئاوازیکی وشک و رهسمیی ههبوو. وهستان له ناوه راستدا دوو مانای ههبوو؛ کهتن و شوورهیی، یان ریزلینان و سهربهرزی. به سهربهرزی وهستان له ناوه راستدا ریوره سمیک بوو بق ناساندنی که له رابهرانی نهوره سان.

بیری کردهوه «پیده چیت گهلهی ئهم سپیدهیه ریکورد شکاندنی منیان بینیبیت! به لام من پیویستیم به ریزلینان نییه. حهز به رابه رایه تی ناکهم. ته نها دهمه وی نه وهی که پهیم پی بردووه له گه ل نه وانی تردا به شی بکهم و، ئه و ناسو دوورانه ی که له به رده می ههمو و اندایه؛ بیانخه مه روو».

هەنگاوينک چووە پيشەوه...

سالاری گەلە وتى: «جۆناسانى نەورەس! لەناوەراستدا و لەناو ھەموو نەورەسەكانى تردا بوەستە تا ببيتە پەند بۆ ئەوانى دى، چونكە تۆ كەتنى گەورەت كردووه!»

وهک ئەوەى خۆى بە قەراغى بەلەمىتكدا دابىت، قەللەمى ئەژنۆى شكا، گىقى پەرەكانى نىشتەوە، نەرەيەك لە گويىدا دەنگى دايەوە.

«له ناوه راستدا بوهستم تا ببمه پهند؟ مهحاله! ئهى ريكۆرد شكاندنه كهم؟! ئهمانه تيناگهن! به ههلهدا چوون! بهههلهدا چوون!».

«... لهبهر کهمتهرخهمی و خو دزینهوه له بهرپرسیاری و...» دهنگه بهههیبهت و یهکئاوازهکه بهردهوام بوو «سهر پیچی کردن له داب و نهریت و دهستدانه کاریک که له بنهمالهی نهورهسان ناوهشیتهوه...».

وهستان له ناوه راستدا بو بوونه عیبرهت مانای نهوه بوو که له کوّمه لگای نهورهساندا ده رده کری و به رهو «گاشه به رده دووره کان » دوور ده خریته وه و ده بی له وی به تاقی ته نیا ژبان به ریته سه ر.

تا ئیستا هیچ نهورهسیک نهیویراوه لهبهردهم شوورای گهلهدا زمان ههلبینیتهوه و وهلام بداتهوه، بهلام جوّناسان ههلی دایه: (تینهگهیشتن له بهرپرسیاری؟! براکانم چ نهورهسیک لهو نهورهسه زیاتر ههست بهبهرپرسیاری دهکات که مانا و ئامانجیکی بهرزتری بوّ ژیان دوّزیوه تهوه و به دویدا عهوداله؟! ههزاران ساله ئیمه لهسهر قهراغه نان و سهره ماسی یهکتری داده پاچین، بهلام ئیستا من توانیومه ئامانجی دی بو ژیان بدوّزمهوه؛ فیربوون، پهی بردن بهشتی نوی، ئازادی! بوارم بدهن، بهیلن بهوهی فیری بووم پیشانتانی بدهم…»

گەلە وەھا نوتقیان لە خۆیان چنی بوو، دەتوت بەردن. پاشان نەورەسەكان لەگەل يەكتىر كەوتنە چپە چپ «يەكيۆك لە براكاغان تيكچووە» ھەموو پيكەو، گويى خۆيان گرت و پشتيان تى كرد.

جۆناسانی نهورهس رِوْژانی ئایندهی بهتهنیا بهسهر برد. به لام گاشه بهرده دووره کانیشی تیده په راند. خهمی ئهم تهنیایی نهبوو. ئهوهی گینگلی بهم دهدا ئهوه بوو که نهوره سه کانی دی رووی خویان لهو فرینه شکوداره و مرده گیرا که له بهرده می ههر یه کیکیاندا بوو. نهیانده ویست چاویان بکریته و و فیری بینین بن.

رۆژ دواى رۆژ زياتر فير دەبوو. فير بوو چۆن له رينى گوژمى بهگورەوه ماسيى جوانى وەھا بدۆزيتەوه كە لە قوولايى دە پى لەژير ئاوەكەوه مەلەيان دەكرد.

جۆناسان ئىدى له ژیانىدا پێویستى به بەلەمەكانى ماسى و ورده نانى پاشـماوه نەمابوو. فێر ببوو چۆن له ئاسـماندا بنوێ، چۆن له كـزهباى شـهواندا بفـرێ كـه دوور له كـهنارى دەريا ههڵى دەكـرد. فێـربوو چۆن له

ئاوابوونى خۆرەوە تا ھەلاتنى؛ سەد مىل بېرى.

بههمان توانای بهسه رخودا زالبوونه وه؛ بهنیو تهمومژی چری سهر رووی دهریادا دهفری و پاشان به رهو ئاسمانه رووناک و دره خشانه کان له شهقه ی

خیرایییه کهی سه و و نهوه د میل بوو له کاژیریکدا؛ دهرچوو. دوو مهله کهی تریش وه کو نهویان کرد و هاوئاهه نگ پیکهوه به ره و خواره وه داکشان. ده توت دو و تیشکن به ملاولای جوناسانه وه.

سەرەنجام جۆناسان فرينەكەى بەسوورانەوەيەكى راست و لەسەرخۆ و دريژخايەن گۆرى. ئەوانىش بەدەم زەردەخەنەوە سوورانەوە.

پاشان گهرایهوه بو ئاستی فرینی خوّی و، دوای کهمیّک بیدهنگی وتی: «زوّر باشه، ئیّوه کیّن؟»

بهئاوازیکی سهنگین و هیهمنهوه وتیان: «ئیهه له گهلهکهی توین جوناسان، هاتووین تا بهرهو شوینه بلندترهکانت بهرین، بتگهرینینهوه بو ماله راستهقینه کهی خوت.»

«من مالّم نییه، گهلهم نییه، دهرکراوم. ئهوه تا وه ک دهبین ئیستاکه بهسهر کیّوبای مهزندا گوزهر دهکهین. ههر ئهوهندهم لهدهس دیّ چهند سهد

بالی دهدا... همر ئمو دهمانمی نمورهسه کانی دی لمسمر زهوی دهمانموه و جگه له تمنکه تمم و باران نمیانده و ترا خوّیان له قمره ی شتیکی دی بدهن. جوّناسان فیر بوو به رهو فهزاکانی دوور ده ریا بروات و ، لمو دووردهستانه بهمیرووه به تامه کان خوّی تیر بکات.

ئەوەى كە رۆژێك لە رۆژان ئومێدى بوو نەورەسەكانى ترى گەلە بيزانن، تەنھا خۆى دەيزانى.

ئهم فینری فرین بووبوو، لهو نرخه گرانهش که دابووی باکی نهبوو. جوناسانی نهورهس تیکهیشت که هوی تهمهن کورتی، بیزاری و ترس و توورهیییه و، ئهم بهدهرکردنی ئهو بیروکانه له خهیالی خوی توانیی ژیانیکی دریژ و شیرین بهچنگ بهینیت.

دەمـهو شـێـوان بوو كـه چاويان به جـۆناسـان كـهوت، به تاقىي تەنيـا و ئاسووده لەنێو ئاسمانى دلبهريدا به كاوەخۆ دەڧړى.

دوو نهورهس بوون، لهملاولای جـ قناسانه وه ده فـ پین، ده توت جـ ریوه ی ئهستیره پاکیزه کانن، چریسکه یان له شه و بادا د لنشین بوو. و ه لنی له هه موو ئه و انه قه شه نگتر کارامه یییان بوو له فریندا.

تۆزىك دوور له جۆناسان، لەسەرخۆ و هاوئاهەنگ لەگەل باللەكانى ئەودا نووكى باللەكانيان دەبزواند.

بنی ئهوهی لهگه لیان بئاخقیّت؛ خستنییه بوّتهی ئه زموونه وه. ئه زموونیّک که تا ئه و ساته هیچ نه و رهسیّک تیّیدا سه رنه که و تبوو. باله کانی کرده وه، خیّرایی خوّی گوّری بوّ میلیّک له کاژیّریّکدا، واته شتیّک زیاتر له و هستان.

دوو مەلە درەخشانەكەي ھاورێشى وەكو ئەو خێرايى خۆيان كەم كردەوە، ئەوان دەيانزانى بەكاوەخۆ بڧړن.

جوّناسان بالله كانى خوّى نوشتاندهوه، سوورايهوه و، به تهوژمينك كه

پیه کی تر ئهم جهسته پیرهم بهرهو بلندایی بهرم، زیاتر نا...»

«بهلام لهتواناتدا ههیه جوناسان، چونکه تو قوناغی فیربوونت دیوه، ئیستاش نورهی قوناغیکی تره.»

ئهم قسانه وه ک تریفه ی درهوشانه وه یه ک گیانی جوّناسانی گهشانده وه. ئه وان راست ده که ن، ئهم ده توانی بلند تر بفری و بچیته وه بوّ مالی خوّی.

دوا نیگای ئۆخژنبهخشی ئاسمانی کرد، لهو پانتایییه زیوینه راما که شتی لیّوه فیرببوو. سهره نجام وتی: «من ئامادهم ».

جـ قناسـانی نهورهس ئهمـهی وت و ، ئاخـێـزێکی کـرد تا هاورێ لهگـهڵ ههردوو نهورهسه ئهستێرهئاساکهدا، له ئاسمانی ئهنگوستهچاودا ون ببێت.

27 جۇناسانى نەورەس

ههستی به نائومیدی کرد.

دیاره جهستهی نویش سنووریکی ههیه. ههرچهند زوّر خیراتر له پیشان ده فری؛ به لام هیستا ههر سنووریک له بهرده مدا بوو که پهتاندنی پیویستی به ههول و تهقه لایه کی فره ههبوو. له دلّی خوّیدا وتی «به لام له بههه شتدا کوا سنوور ههیه ؟!»

ههورهکان رهوینهوه، هاوریکانی هاواریان کرد:

«جۆناسان، خۆشهاتىت بۆ ئەم ولاته.» ئىنجا لە ئاورىشىمى ھەوادا لە چاو ون بوون.

بهسهر دهریاکهوه، بهرهو بهرزایییه کانی کهنار دهفری. چهند نهورهسیّک له سهر تاویّره بهرده گهرمه کان مهشقی فرینی بهرهو ژووریان ده کرد. له ئاسـوّی دووری باکـووریشـدا چهند نهورهسیّکی دی به ئاسـمانهوه بوون. ئاسوّی نویّ، بیری نویّ، پرسیاری نویّ؛ ژمارهی نهورهسان لیّره بوّچ هیّنده کهمه؟! بهههشت دهبیّ پر له نهورهس بیّت. ئهی من بوّچ هیّنده شهکهتم؟ ئهم لهو باوهره دا بوو که نهورهسان له بهههشتدا ههرگیز ماندوو نابن و خهو ناچیّته چاویان. ناشزانی ئهمانهی لهکویّ بیستوه.

هیدی هیدی یادگاره کانی ژیانی سهرزهمینی دوور ده کهوتنه وه. بیگومان لهسهر زهوی گهلی شت فیرببوو. به لام تهمتومانیک بهری چاوی گرتبوو؛ نهیده هیشت ورد و درشتی ئه و ژیانه ی بیته وه یاد. شه و و ناکوکی لهسه ورده خوراک، ده رکردن له گهله و... ههندی شتی تریش به خهیالیدا گوزه ریان ده کرد. ههندی شتی ئامیته له خهیال و راستی.

نهورهسه کانی که ناره که به بینده نگییه وه هاتن بو پیشوازی لینکردنی و ، به و په پیزه وه له به رده میدا پیز بوون. ئینجا ههستی کرد لای ئه مان چه ند نرخی هه یه ، هه ر به پاستی ئه مه مالی پاسته قینه ی خویه تی . ئای که پوژین کی مه زن بوو. پوژین که بوو بیری نایه ت چون خوری تیا هه لات.

بۆ دابەزىنە سەر رۆخ سووريكى خوارد، باللەكانى ليكدا، تا كەميك لە

بەشى دووەم

«کهواته ئهمهیه بهههشت!»له دلّی خوّیدا ئهمهی وت و ، سووکه بزهیه کی هاتی. ههستی کرد لهو ساتانهدا که بهرهو بهههشت دهفری، شایسته نییه بیری خوّی به بهههشتهوه خهریک بکات.

ئهوه بوو دهمه و ئهنگور لهگهل دوو نهورهسی دره خشاندا له زهوییه وه تا سهروو ههوره کان هاتبوو، تهماشای کرد جهستهی ئهمیش وه ک جهسته که ئهوان دهدره وشیّته وه. ههر بهراستی ههمان ئه و جوّناسانی نهورهسه لاوه بوو که ههمیشه له پشت چاوه ئالتوونیه کانیه وه دلّی بوّ ژیان لیّی ده دا، به لاّم روخساری گورابوو. جهسته ی ههر وه کو جهسته ی نهورهسه کانی دیکه بوو، وهلی له جاران گهلی باشتر ده فی ی له دلّی خوّیدا و تی «کهواته ده توانم به ته قه لایه کی که متر له جاران خیّرایییه که مه دوو ئه وه نده ی خیّرایی باشترین روّژانی مهشقی سهر زه ویه.»

پهرهکانی روّشن و سپی دهدرهوشانهوه، بالهکانی نهرم و ریّک و تهبا بوون؛ دهتوت دوو پارچه زیوی بریقهدارن. دلّشادانه ویستی لهگهل باله نویّکانی خوّیدا ئاشنا بیّت، دهستی به خستنهگهری باله نویّکانی کرد. له خیّرایی دووسهد و پهنجا میل له کاژیریّکدا، ههستی کرد له زوّرترین خیّرایی فرینی ئاسوّیی نزیک بوّتهوه. له خیّرایی دووسهد و حهفتا و سیّ میل دا بیری کردهوه؛ تا ئهو رادهیهی له توانایدایه خیّرا دهفریّ و، کهمیّک

هموادا بمينيتموه، ياشان كاوهخو لمسهر لمكان نيشتموه. نمورهسمكاني تريش نيشتنهوه. به لام هيچيان باليان ليك نهدا.

سهرلهنوي له ههوادا سووريان خوارد، بالله درهخشانه کانيان کردهوه، كهوانهي باليان گۆرى تا لهسهر زهوى نيشتنهوه؛ ئينجا وهستان. شيوهي وهستانه كهيان گهلني جوان بوو. وهلني جوناسان لهوه ماندووتر بوو ئهوه فير بيّت. له كهنار دهرياكه وهستا، بن ئهوهي بكهويّته قسان؛ خهويّكي قوولٌ چووه چاواني.

رۆژانى ئايندە جۆناسان تېگەيشت كە دەتوانى لەم دەقەرەدا ھىندەي ژیانی رابردووی شت فیرببیت. به لام به جوریکی دی. لیره نهورهسه کان وهک ئهم بیریان دهکردهوه. به لای ههر یه کیکیانهوه گرنگترین شت له ژباندا گهیشتنه یلهی بالایی بوو. ئهوهی له پلهی بالاییشدا پتر له ههر شــتــيّکي دي ههڵوهداي بوون؛ فــرين بوو. ئهمــانه کــوّمــهڵيٚک بالندهي شكۆمەند بوون. رۆژى چەندان كاژېر سەرگەرمى مەشقى فرين و فيربوونى برینی پانتایییه نویکانی ئاسمان دهبوون.

بۆ ماوەيەكى درێژ جـۆناسـان ئەو دونيايەي لە بيـرچووەوە كـه لێـوەي هاتبوو، ئەو دونيايەي تيايدا گەلە لە ئاست فريندا چاوانى خۆي دەنووقاند و، باله کانیشی ته نها بو وه چنگه پنانی خوراک و ململانی له پیناوی خۆراكدا بەكار دەھينا.

ههموو ئهمانه له بيري هه لاتبوون، جارنا جاريک نهيي بو تاويک دههاتنهوه يادي.

بهیانییهکیان، وهختی لای ماموّستاکهی سهرگهرمی فیّربوون بوو، ههر ئەوەندە دواي مەشقى سوورانەوەي ناگەھان، بە بالىي چەماوە و سەرىكى ئاسوودهوه له كهنار نيشتهوه؛ جاراني بير كهوتهوه.

لەسەرخۆ پرسى: «سۆلىقان، ئەوانىتر لە كوين؟» لەبەرئەوەي شيوازيكى ترى ئالوگۆرى بيرورا له برى قيـژەقيــژ و ورده بهرد تێگرتن فـێـر ببوو،

به اسوو ده پیپه وه پرسی: «بوّجی ژمارهی نهورهسان لیّره کهمه ؟ له کاتیّکدا ئەو شوپنەي منى ليبووم...»

سۆلىڤان قسەكەي يېبرى و بەسەر راوەشاندنەوە وتى: «ھەزاران ھەزار نهورهسي لتى بوو، دەزانم، بەلام تاقه وەلامى من بۆتۆ جۆناسان ئەوەيه كە لهناو ههزاران بالندهدا يهكيكي وهك تؤى تيا ههلندهكهويت. زوربهمان گەشتىكى كاوەخى و درىپرمان ئەنجام داوە ئىنجا گەيشتووينەتە ئىرە، لەو گەشتەماندا لە دونيايەكەوە بۆ دونيايەكى دى پەلمان كوتاوە كە زۆر لەيەك چوون. لهو گهشتهدا ههموو بيرهوهرييه کانمان سهباره ت بهو دونيايه فهراموش کردووه که لهوهوبهر لیّوهی هاتووین و نهشمانزانیوه بو کوی مل دەنئىن. ژيان لامان تەنها ئەو ساتانە بووە كە تياپدا ژياوين. تۆ قەت بيرت لهوه كردو تهوه كه بهر لهوهي يهي بهو حهقيقه ته بهرين كه له ژياندا شتى بهبههاتر له خواردن و، شهرو ناكۆكى و، دەسەلاتدارى لەنيو گەلەدا ههیه؛ ئاخو چهند جور ژیاغان بهسهر بردبیت؟ ههزار ژیان، جون، ده ههزار، بگره سهد ههزار ژیانی ترمان بهسهر بردووه بهر لهوهی ئهم بیروباوهره له رۆحماندا شكۆفه بكات كه ئامانجى ئىمه له ژياندا گەيشتنه به پلەي بالآیی و، پیویسته له ههموو نامانجه کانی دی بهبهرزتری بزانین. نهوه تانی وهک دهبینیت ئیمه جیهانی ئایندهمان بهیاریدهی ئهو زانیاریهانه هەلدەبژىرىن كە لەم جيھانەوە فىريان بووين، خۆ ئەگەر ھىچ فىر نەبىت، ئەوا جيهانى ئايندەشت وينەيەكى ترى ئەم جيهانە دەبى و دوچارى ھەمان ئه و كوّت و پيهوهند و لهمهه و سنوورانه دهبيه وه كه پيهويسته بيانبەزىنىت».

باله کانی کرده و و سووریکی خوارد تا رووبه رووی بایه که بیته وه، ئه وجا وتى: «بهلام تو جوناسان، له تاقه ژيانيكدا فيرى زور شت بوويت، بويه پێويستت بهو ههزاران ژيانه نهبووه تا بيانبريت بو گهيشتنهجێ٠.»

ههمدیسان جهستهی خویان دایهوه دهم با و کهوتنهوه مهشق. سوورانهوهي بازنهيي، له سهرهوه بۆ خوارهوه ئاسان نهبوو، چونکه جۆناسان هونهری وههای دهزانی که ئهوانی تر تازه ههولیان دهدا فیری بین.

«چیانگ ئهم جیهانه بهههشت نییه، وا نییه؟»

نهورهسه گهورهکه لهبهر تریفهی مانگدا بزهی هاتی، وتی: «جوّناسانی نهورهس، دیسان ده تهوی فیر ببیت؟»

«باشه، ئهی لیّره بهدواوه چی دهبیّت؟ بوّکوی دهچین؟ ئایا بهههشت له شویّنیّکی دیکهیه؟»

«نه ، جـ قناسان، شـ وینی له و جوّره بوونی نییه. به هه شت له کات و شویّندا نییه. به هه شت گه یشتنه به پله ی بالآیی و به رکه مالی. ساتیّک بیده نگ بوو، ئینجا و تی: «تو زور تیژفریت، وانییه ؟».

جوّناسان بهدهسته وسانه وه و تى: «من... من حهزم له تيـ و فرينه». كه زانيى نهوره سه گهوره كه له مهرامى گهيشتووه، شانازيى بهخوّيه وه كرد.

«کهی خیرایی خوت گهیانده پلهی بهرکهمالی؛ دهبینیت بهههشت لهلاتهوهیه، جوزناسان. ئهمهش مانای فرین بهخیرایی ههزار میل، یان ملیونی میل له کارتریکدا، یان فرین بهخیرایی تیشک ناگهیهنی. چونکه ههر ژمارهیه کهم ژمارانه سنووریک دیاری ده کات. له کاتیکدا بالایی و بهرکهمالی بی سنووره. کورم، خیرایی واته لیرهش بیت و، لهویش بیت.» له پریکدا چیانگ له چاو ون بوو، پاشان له دووریی په نجا لهویش بیت.» له پریکدا چیانگ له چاو ون بوو، پاشان له دووریی په نجا پینوه لای رو خهکهوه دهرکهوتهوه، ئهمهی له چاو ترووکانیکدا ئه نجام دا. ئینجا دووباره له چاو ون بووه و لهماوهی ههزار یه کی چرکهیه کدا له پهنا جوناسانه وه وهستایه وه و وتی: «ئهمه شتیکی خوشه».

جۆناسان سەرى سوورما، بىرى چووەوە دەربارەى بەھەشت پرسيار بكات و وتى: «چۆن ئەمـه دەكـهيت؟ ھەست بە چى دەكـهيت؟ تا چەند دەتوانى دوور بكەويتەوە؟»

نهورهسه گهورهکه وتی: «بو ههر شوین و زهمانیک بتهوی؛ دهتوانیت برویت، من بیرم له ههر شوین و زهمانیک کردبیتهوه بوی رویشتووم.»

هاوكات له گه ل نهم سوورانهوه يه دا دهبووايه بالني هه لنبكيّريّتهوه تا باله كاني خوّى له گه ل ماموّستاكه يدا هاوئاهه نگ بكات.

سۆلىقان وتى: «وەرە با سەرلەنوى ھەول بدەينەوە.» چەند جارىك ئەم قسەيەى دووپات كردەوە: «وەرە با سەرلەنوى ھەول بدەينەوە.» تا دوا جار وتى: «زۆر چاكە زۆر جوانە!».

ئینجا دەستیان به مەشقى بیپایانى سووړانهوه بازنهیییه کان کرد.

روّژیّکیان دەمه و عهسر ئه و بالندانه ی که ئیّواره فرینیان نهبوو، لهسه ر لمکه لای یه کتره و هستابوون و رامابوون. جوّناسان پرکیّشیی خوّی خسته گهر و بهره و لای ئه و نه ورهسه گهوره یه ملی نا که دهیانوت به م زووانه ئه م جیهانه جیّده هیّلیّت و بوّ ئه و په ری جیهان ده چیّت.

به تۆزنىک شلىد ۋانەوە وتى: «چىانگ...» نەورەسلە گلەورەكلە بەمىھرەبانىيەوە سەيرىكى كرد و وتى: «بەلنى كورم.»

سالانی رابردووی تهمهنی؛ ئهم نهورهسهی کهنهفت و پیر نه کردبوو، به لاکو هیزی پی به خشیبوو، له نهورهسه کانی تری گهله تیژفرتر بوو.

ته ماشایه کی ده ریاکه ی کرد و وتی: «ئه وانه ی له ترسی سه ختیی ریّگا؛ گهیشتن به به رکه مالّی به کاریّکی چه وت ده زانن؛ ناگه نه هیچ کویّ. به لاّم ئه وانه ی به ئومیّدی گهیشتن به به رکه مالّی گویّ به سه ختیی ریّگا ناده ن، ده گه نه هه رکویّیه ک بیانه ویّت. جوناسان ئه وه ت له یاد نه چیّت که به هه شت شویّن یان زهمان نییه. چونکه شویّن و زهمان دروشمی بی مانان. ، به هه شت..»

«دەتوانىت منىش فير بكەيت وەكو تۆ بفرم؟»

جۆناسانى نەورەس لە حەژمەتى پەيبردن بەنھىنىيىەكى دىكە تەواوى بەدەنى دەلەرزى.

«ئەى بۆ نا، ئەگەر لە كانگاى دللەوە حەز بكەيت فير ببيت..»

«له کانگای دلهوه تامهزروی فیر بوونم. کهی دهست پی بکهین؟»

«حەز دەكەيت ھەر ئىسىتا دەست پى دەكەين.»

جوّناسان وتى: «دەمەوى ئەو جوّره فرينه فيربم.»

نووریکی نامو له چاوه کانیدا دره و شایه وه «پیم بلی.. ده بی چیبکهم؟» چیانگ به هیمنی ده دوا و به وردی چاوی بریبووه بالنده لاوه که.

«بۆ ھەر شويننيك بتەوى بەھەمان خيرايى بيركردنەوەت لەو شوينه بفريت، سەرەتا دەبئ وا بهينيته پيش چاوت كه گەيشتوويتەتە ئەو شوينه...»

ههروه کو چیانگ و تبووی، هونه ری نهو کاره لهوه دابوو که جوناسان له کوت و پینوه ندی جهسته ی خوی رههابیت، نه و جهسته یه که دریژیی باله کانی نهوه د و سی سانتیمه تر بوو، له کاتی فریندا سنووره کانی ده ریا زیاتری تینه ده په په اند. نهم هونه ره په په بردن بوو به وه ی که سروشتی راسته قینه ی وه کو ژماره یه کی نه نووسراوه، که ی بیه وی ده توانی له هه رسوین و زهمانی کدا که مه به ستیتی ده رب که وی.

پهيبردن بهم حهقيقهته كاريكي قوولني له جوّناسان كرد. روّژ دواي روّژ

له سپیدهی سهحهرانهوه تا شهو درهنگان سهرگهرمی نهم مهشقه بوو، به لام ههولهکانی بیهووده بوون.

چیانگ چهندهها جار دووپاتی کردهوه: «برواکردن به و حهقیقه ته بیر خوّت بهرهوه! بوّ ئهوهی بفریت پیّویستیت به پهیبردن به جوّری فرینهکهیه. ئهمهیش ههروهکو ئهوی دی وایه... دهی سهرلهنوی ههولّ بدهرهوه....»

سهره نجام روّژیکیان جوّناسان که لای کهناره که وه وهستابوو، چاوه کانی نووقاندبوو. بیر و هزری خوّی چرکردبوّوه. ناگههان له کروّکی قسه کانی چیانگ گهیشت «کهواته راستییه کهی ئهوه یه که من نهورهسیّکی بالا و ئازادم! » ههستی شکوّمه ندی سه را پاگیانی تهنیه وه.

ناكاو گويي له دهنگي چيانگ بوو هاواري كرد:

«زۆر چاكە!»

جوّناسان چاوی هه لهینا. خوّی و نهورهسه گهورهکه، ههردووکیان پیکهوه له گوی ده ریایه کی ته واو جیاواز بوون. دره ختان سه ریان بوّ ناو ئاوه که شوّر کردبوّوه. دوو خوّری زهرد له ژوور سه ریانه وه توّزی ئالتوونییان به و نیّوه دا ده پرژاند، چیانگ وتی: «دواجار له بیروّکه که گهیشتیت، به لاّم بوّ زالبوون به سه رخودی خوّتدا؛ هیّشتا ماوته...»

جوّناسان واقى ورمابوو «ئيمه له كويين؟»

نهورهسه گهورهکه بی ئهوهی بهم سهرزهمینه تازهیه سهرسام بیت وتی: «ئیمه له ههسارهیه کی دیکهین، ههسارهیه ک که ئاسمانه کهی سهوزه و دوو خوری ههیه.».

جوّناسان بهشادييهوه هاواري كرد: «سهركهوتنم بهدهست هيّنا.»

لهوه تهى زهوييان بهجيه يشتبوو تا ئهو ساته؛ ئهمه يه كهم هاوارى شادمانى بوو له زارى بيته دهري.

چیانگ وتی: «بهڵێ، بێگومان سهرکهوتنت بهدهست هێنا جوٚن. ههر کاتێک زانیت چیت دهوێ و چی دهکهیت؛ سهرکهوتن لهسهر رێت چاوهرێت

ده کات. ده رباره ی به سه رخو دا زالبوونیش...»

وه خـتى كـه گـه پانه وه هه وا تاريك ببـوو. نه ورهسـه كـانى دى به چاوه ئالتوونييه كانيانه وه؛ به پيزه وه ته ماشاى جوّناسانيان ده كرد. ئه م نه ورهسانه جوّناسانيان بينى چوّن له و شوينه دا كه پيشتر ليّى بوو؛ له چاو ون بوو.

کاتی نهورهسه کان پیروزبایییان لی کرد؛ تاوید وهستا و ئینجا وتی: «من تازه پیم خستوته ئهم دونیایه ی ئیوهوه! من هیشتا له سهره تادام و ، هاتووم تا له ئیوهوه شت فیربم!»

سۆلىقان كە لە نزىكيانەوە وەستابوو وتى: «من گومانم لەم قسەيەت ھەيە جۆناسان، چونكە دە ھەزار سالىش دەبى نەورەسىكم نەديوە ھىندەى تۆ شەيداى فىربوون بى.»

خاموّشی بالنی بهسهر پوّله نهورهسدا کینشا و، جوّناسان ههستی به توزیدک شهرم کرد.

چیانگ وتی: «گهر بتهوی ده توانیت پیش زهمه ن بکه ویت، تاکو بتوانیت له رابردووه وه بو ئاینده و به پیچه وانه شهوه بفریت. ئه و کات ئاماده ی دژوار ترین و به هینیز ترین قیزناغ ده بیت. ده توانیت به ره و به رزاییه کان له شهقه ی بال بده یت و له مانای عیشق و میهره بانی تیگه بت.»

مانگینک تیپهری، یان زهمهنینک که ده توت مانگینکه. لهم ماوهیه دا جوّناسان زوّر شت فیربوو. بهرده و ام ههر مهشقینکی نوی ده هاته گوّری، زوّر به خیّرایی فیّری ده بوو. نهم قوتابییه تایبه تییه ی نه ورهسی مهزن وه ک ماشینینکی نه لیکترونیی پهروبالدار هه لوه دای بیر و نه ندیشه ی نوی بوو.

ئاخرىيەكەى رۆژێكيان چيانگ ديار نەما. بەر لە ونبوونەكەى بەھێمنى لەگەڵ ھەمووياندا دوا. ئاموژگاريى كردن كە ھەرگيز ساتێك چييە لە ژيانيان بەفيرۆى نەدەن و، بەردەوام خەريكى فێربوون و مەشقى دژوار بن و، تەقەلا بدەن زياتر پەى بە ريشەى پەنهانى بالآيى و بەركەمالى بەرن.

چیانگ وهختی دهدوا، بالهکانی درهخشان و درهخشانتر دهبوونهوه، سهره نجام به راده یه تابان بوون که له توانای هیچ نهوره سیکدا نهبوو چاویان تی ببری.

چیانگ دواجار رووی دهمی کرده جوّناسان و وتی:

«جوّن، ههمیشه عاشق به.»

ئيدي ئهمه دوا وشه بوون كه له زاري هاتنه دهر.

نهورهسه کان کاتی هیزی بینایییان هاته وه بهر، چیانگ له چاو ون ببوو.

بهمجوره روزان دههاتن و دهچوون. جوناسان ههستی ده کرد ناو بهناو یادی ئه و سهرزهمینه ده کاته وه که لیّوه ی هاتبوو. ئه گهر له وی ده یه ک ، یان ته نها سه دیه کی ئه وه ی ئیره ی ده زانی ، ژیانی مانایه کی قوولاتری ده بوو! له سه ر لمه که وهستاو تیفکری «ئایا ئیستا له وی نه ورهسی ک نییه بو رههایی له کوت و پیتوهند ته قه لابدات و ، مانای فرین قوولاتر تی بگات له وه ی به ته نها گهشتیک بیت بو وه چنگهینانی ورده نانی ناو به له مه سه ولداره کان. ره نگه نه وره سیکی واه به بووبیت و له سهر ئه وه ی که به به رامبه رگه له حهقیقه تی و تووه ؛ ده رکرابیت.»

جوناسان چهندی پتر لهسهر وانه کانی تی گهیشتنی گهوههری میهرهبانی بهرده و ام دهبوو، پتر بو ناسینی گهوههری عیشق ده کوشا؛ جوش و خروشی گهرانه و میز سهرزهمینه کهی خوی زیاتر له ناخیدا زمانه ی ده کیشا. چونکه گهرانه و بو به سهرووی به تهنیایی به سهر بردووه به لام ویرای ئهوه ش جوناسان بویه دروست بووه تا ببیته ماموستا. ئهمه ریبی شکوفه ی عیشقی بوو؛ ئه و حهقیقه ته که پهی پی بردووه به و نه وره سانه رابگهیهنی که به تامه زرقی هه لیکن بو زانینی حهقیقه تا.

سۆلىقان كەلە -فرىنى تىژ وەك بىر- دا كارامە بوو يارمەتىى ئەوانى ترى دەدا تا فىربن؛ بەم بىرۆكەيەى جۆناسان نىگەران بوو. بۆيە پىنى وت:

38 جۇناسانى نەورەس

«جوّن، تو له گهله دەركراويت. ئيدى چوّن لهو بروايهدايت نهورەسهكان گويّت بوّ شل دهكهن؟! توّ ئهو پهندهت بيستووه كه دهڵيّت: (ئهو باڵندهيهي بهرزتر بفرێ؛ دوورتر دەبينێ) ئەمە يەندێكي راستە. باڵندەكاني زێدي تۆ له سهر زهمين وهستاون و سهريان بۆخوارهوه شۆر كردۆتهوه و بهردهوام لهناو خوّياندا شهرو شوريانه. ئهوان ههزاران ميل له بهههشتهوه دوورن. تۆش دەتەوى لەوپوه بەھەشت بەدى بكەن! جون ئەوانە ناتوانن تەنانەت نووكى بالى خوشيان بهدى بكهن! ليره بمينهرهوه. يارمهتيي ئهو نهورهسانه بده که تازه هاتوونهته ئيره، ئهو نهورهسانهي هيچ نهبي له قسمكانت دەگەن. »

ساتیک راما و پاشان وتی: «گهر چیانگ بو دونیا دیرینهکانی خوی بگەرابايەتەوە؛ چ دەبوو؟ تۆئىسىتا لەكوى دەبوويت؟».

جـ قناسان مايهوه و لهگهل ئهو بالندانهدا دهستي بهكار كرد كه تازه گەيشىتبوون. ئەو بالندانەي كە لە فيربوونى وانەكانياندا گەلى زىرەك و وریا بوون. به لام ئهوهندهی نهبرد ههسته دیرینه کهی سهری هه لدایهوهو تيفكرى؛ ههر چۆنيك بيت يهك دوو نهورهس لهسهر زهوى دهبينيتهوه كه ئامادهگیی فیربوونیان لا همبیت. همر لمو روزهوه که تیایدا دهرکرا؛ گمر چیانگ فریای بکهوتایه و پهلی بگرتایه، ئیستا زور زیاتری دهزانی.

سەرەنجام وتى: «سۆلىڤان، دەبىي بگەرىمەوە، قوتابىيەكانى تۆ باشن و دواتر ئەوان دەتوانن لە فيركردني بالندەكانى تردا يارمەتىت بدەن.»

سۆلىقان ئاخىكى ھەلكىشا، بەلام ئەمجارەيان مشتومرى لەگەل نەكرد. تەنھا وتى: «گەر ئىرە جى بھىلىت زۆرت بىر دەكەم.».

جوّناسان بەسەرزەنشىتىيەوە وتى:

«سۆلى، چۆن وا دەلىّى؟ ئەي تىكۆشانى رۆژانەي ئىمە بۆ چىيە؟ ئەگەر خۆشەوپستىيى نېوان ئېمە بەسترابېتەوە بە شتى وەك كات و شوېنەوە؛ كمواته وهختى بمسمر كات و شويندا زال بووين؛ هاوريه تهمان لمنيو

دهچينت؟! وهلي زالبوون بهسهر شويندا، واته كه ئيمه (ئيره) رهها بكهين. زالبوون بهسهر كاتيشدا واته رهها كردني (ئيستا). تو لهو بروايهدا نيت که دهشی ئیمه جار جار له نیوان ئیره و ئیستادا یه کتری ببینین؟»

سۆلىقانى نەورەس، بى ئەو ەي بىيەويت بزەيەكى ھاتى. بەمىھرەبانىييەو ە وتى: «تۆ ئەي بالنده ديوانەكه، ئەگەر لەسەر رووى زەوى تاقە نەورەسيك ههبيّ بتوانيّ نهورهسيّکي دي فير بکات چوّن له دووريي ههزار ميلهوه ببینی، بیکومان ئهو نهورهسه ههر جوناسانه.»

ئینجا چاوی برییه لمه کان و وتی: «مالناوا جوّن، نهی هاوریکهم.»

«مالْئاوا سۆلى، بەئومىدى دیدار.»

لهم كاتهدا وينهى گهله نهورهسی کهنار دهریا هاته ييش چاوي. جـــوناســاني دنیادیده ههستی دهکرد مشتیک پهر و ئیسقان نییه، بەلكو نموونەيەكى كامللى ئازادي و فريني بيّ سنووره.

هيشتا له ههرهتي لاويدا بوو، به لام دهیزانی که تاکو ئیستا گەلە لەگەل ھىچ بالندەيەكدا

به و دلره قی و توندوتیژییه رهفتاری نه کردووه وه کو به رامبه رئه م کردیان. به تورهیییه وه له دلّی خوّیدا و تی: «ههرچییه کم پیّ ده لیّن با بیلیّن » به ده م فرینهوه بهرهو گاشه بهرده دوورهکان، بهرچاوی لیّل بوو «فرین زوّر لهوه زياتره كه بهتهنها بال بهيهكدادان و ئهملاولاكردن بي. تهنانهت ... تهنانهت

رووشاندووه، به لام به رامبه رئهم پیشنیازه دلرفینه ناتوانی درو بکات. بویه به نه رمییه وه و تی: «به لی حهز ده کهم.»

بالنده تابانه که به ده نگیکی پر له میهره بانییه وه وتی:

«كەواتە وەرە پيشەوە فليچەر، با لە فړينى نزمەوە دەست پى بكەين.»

مینشوولهیهکیش ئهوهی پی دهکری ا ههر ئهوهنده بهدهوری گهورهی نهورهی نهورهساندا خولانهوهیهکی لارم ئه نجام دا، ئهویش ههر بو گالته، که چی بوو بههوی ئهوهی له گهله دهربکریم! ئهمانه کویرن ابینان ابیر لهوه ناکهنهوه چهند شکومهندییه گهر ههموومان فیری فرینی راسته قینه بین اس

«بەلامەوە گرنگ نىيمە بىر لە چى دەكەنەوە. فىريان دەكەم فرين يانى چى. ئەگەر ئەوان خوازيارى ئەو جۆرە ژيانەن ئەوا من دژيم. دەبى وايان لى بكەم پەشىمان بېنەوه...»

گویّی له دهنگیّک بوو، وه ک ئهوهی له ناخییهوه سهری هه لدابی، دهنگیّکی ناسک و هیّمن بوو، به لام مووچ کیّکی به لهشیدا هیّنا و بووه هوّی ئهوهی له ههوادا لهتریّک بدات.

«فلیچهری نهورهس! ئهوهنده لهگهلیاندا دلّرهق مهبه. نهورهسهکانی دی بهدهرکردنی تو تهنها ئازاری خویان داوه و، روّژیک دی بهو کردهوهیهی خوّیاندا بچنهوه، ئهوانیش ئهوه ببین که ئیستا تو دهیبینیت. له گهلیاندا سنگفراوان به و یارمهتییان بده تا تیبگهن.»

لهولای نووکی بالنی راستیهوه، له دوورییهکی کهمهوه، تابانترین نهورهسی سپیی دونیا دهفری. بی ئهوهی خوّی ماندوو بکات سووک دهفری. بی ئهوهی بالیّک له بالهکانی بجوولیّنی و، بهههمان خیّرایی فرینی فیلچهر که لهوه دهچوو دوا خیّرایی بیّت.

بۆ تاوينک بالنده لاوهکه ئاشيفته و سهرسام بوو.

«چى روو دەدا؟ شيّت بووم؟ يان مردووم؟ ئەمە چىيه؟!!»

دەنگە ھێمنەكە بوو بەراست و ئارامانە پرسيى:

«فلیچهرلیندی نهورهس! ئایا حهز دهکهیت بگهیته بلندایییه که فریندا که تیایدا گهله ببهخشی و ، فیرببیت و ، روّژیّک بگهریّیته و لایان و یارمه تیان بدهیت؟»

فلیچهر بیری کردهوه گهرچی گهله دلیان بریندار کردووه و ههستیان

«جوّناسان، پیده چیّ تو وه ختی خوّت له گهلّ مندا به فیروّ بده یت! من زیاد له پیّویست گیژم! زیاد له پیّویست ده به نگم! ههر له کوّشش و ته قه للادام! که چی ناگه مه مراد!»

جۆناسانی نهورهس له بهرزایییهکهوه تهماشای کرد و سهری راوهشاند و وتی: «تا ئاوهها بهگرژییهوه ههلمهت بۆ سهرهوه بهریت، بیگومان ناتوانیت بگهیته مراد. فلیچهر تۆ له سهرهتای فریندا چل میلت له کاژیریکدا بهفیرو دا! دهبی لهسهرخو ئهو کاره ئه نجام بدهیت! ریک و قایم به؛ بهلام لهسهرخوت به، ئهمهت بیر نهجی:

خوّى گەياندە ئەو شوينەي نەورەسە لاوەكەي لييه.

«ئيستا وهره با پيكهوه ههول بدهين. تهماشای شالاوبردن بو سهرهوه بكه. سهرهتايهكي ئاسان و نهرم.»

له ماوهی سی مانگدا جوناسان بووه ماموّستای شهش قوتابی، که ههموویان له گهله دهرکرابوون؛ چونکه سهوداسهری ئهم بیروّکه سهیره نویّیهی فرین بوون: «فرین له پیّناوی لهزه تی فریندا» بهلای ئهمانهوه بهرزفرین ئاسانتر بوو له تیّگهیشتنی هوّی پهنهانی پشت ئهو فرینه.

بەشى سێيەم

جوّناسان کاوهخوّ بهسهر گاشه بهرده دوورهکاندا دهسوورایهوه و رادهما. له دلّی خوّیدا و تی «ئهم نهورهسه بچکوّله شلّهژاوه قوتابییهکی غوونهیییه بوّ فرین. له ههوادا بههیّز و سووک و تیژفر بوو. بهلام لهوانه گرنگتر ئهو ئهنگیزه قوولّهی ناخیّتی که بوّ فیربوونی فرین هانی دهدا.»

ئهوه تانی به سیمایه کی خوله میشیی نادیاره وه وه ک زریان توند وروژمی هینا. ئینجا به خیرایی سهد و په نجا میل له کاژیریکدا به لای ماموستاکه یدا تیپه ری. ئینجا بو وه رچه رخانیکی ئارام و ستوونی ههولیکی تری دا، دهستی به ژماردن کرد تا شانزه، به ده نگی به رز ده ده شره رد.

«ههشت... نۆ... ده... تهماشاكه جۆناسان، خهريكم لهگهل بادا پينشبركى دەكهم، يانزه... من دەمهوى فيرى وەستانه جوانهكانى تۆ و خيرايييهكانى تۆ بم... دوانزه... بهلام ئاخ... نهفرهت... من ناتوانم... سيانزه... ئهم سى ژمارەيه... چوارده... ئاخخخخ...»

فلیپهر له داخی ئهوهی ههولهکهی شکستی هیننا؛ تووره بوو، ههستی کسرد دواکهوتوه، بزیه بهدهم هاوارهوه بهتوندی له وهرچهرخانیکی پیپههوانهدا لهتریکی دا و، سهره نجام بهدهم ههناسه برکیوه سهد پی له خوار ماموستاکه یهوه خوّی گرتهوه.

44 جۇناسانى نەورەس

«ههر یهکینک له ئیدمه وینهیه کین له نهورهسی مهزن، وینهیه ک له بی سنووری و ئازادی»

جۆناسان لە رۆخ دەريا ئەم قسانەي بۆ دەكردن.

«فرینی باشیش هدنگاویدکه بو تیگهیشتن له سروشتی راسته قینه مان. ده بی ته و اوی ئه و شتانه له نیوبه رین که ده ست و پیمان کوت ده که ن ئهمه ش ئامانجی ئیمه یه له مه شقی تیژفرین و کاوه خوفرین و فه زا برین...»

خەويدكى قوول چووە چاوى قوتابىيەكان: چونكە تەواوى ئەو رۆژە بە ئاسىمانەوە بوون.، شەيداى مەشق بوون، چون خيرا و خرۆشينەر بوو. فيربوونى ھەر وانەيەكى نوى لە تىنوپتىيى دەشكاندن. بەلام شتاقىيان، تەنانەت فلىچەرلىندى نەورەسىش، نەگەيشتبوونە پلەى فريىن بەخيرايى بىير، كە بەباوەرى ئەوان فرينى راستەقىنەيە. جۆناسان ھەموو جارى دووپاتى دەكردەوە: «تەواوى جەستەتان؛ لەم نووكى بالەوە تا ئەو نووكى بالتان، بريتىيە لە بىرتان كە دەتوانى لە شيوەيەكدا بىبىنىن. كەى بالىتان، بىرتان پساند، زنجيرەكانى جەستەشتان دەپسىن.»

به لام ویّرای ئه وه ی جــوّناسـان په نای بوّ پــر له وهسـیله یه دهبرد بوّ ده ربرینی بیروراکانی، کـهچی به لای نه ورهسـه کانی تره وه و ته کانی له ئه فــسانه یه کی شـیـرین ده چوون و، هه ندی جـار له کاتی قـسـه کانی جوّناساندا: ئه وان خه و ده یبردنه وه.

دوای مانگینک جوّناسان وتی: «وهختی گهرانهوه بوّ ناو گهله هاتووه»

(هنری کالقین)ی نهورهس وتی: «ئیمه ئاماده نین! قبوولمان ناکهنهوه! ئیمه دهرکراوین! ناچار نین بو شوینیک بروین تیایدا پیشوازیان لی نه کهن. وانییه ؟»

جۆناسان وهلامى دايەوە: «ئيمه ئازادين لەوەدا بۆ ھەر كوييهك بچين و، چغفان بويت ئاوەھا بين».

ئينجا لەسەر لمەكەوە بەرەو خۆرئاوا، بەرەو سەرزەمىنى گەلە لە شەققەى

بالنی دا. قوتابییه کانی تۆزیک شله ان، چونکه یاسای گهله ده لیت ئهوه ی که ده رکرا بوّی نییه ههرگیز بگه ریته وه. ده هه زار سالیشه ئهم یاسایه نه شکینراوه.

ياسا دەيوت: بميننەوه.

جۆناسان دەيوت: برۆن.

جــقناســان نزیکهی مـیلیّک له و ناوه دوور کـه و تبــقوه. ئهگـه رئهمـان بهمـجـقره دهسته وئه ژنق دابنیشن، ئه وهنده نابات تهنها خقی دهگاته لای گهلهی شهرانی.

فیلچه ربیده نگییه که ی شکاند و وتی: «باشه، مادامه کی ئیمه خوّمان به به به به یک له گهله نازانین، ناچار نین گویّرایه لی یاساکانیشی بین. به لام له همموو باریّکدا وا چاکتره ئیّمه ش له گهلیدابین، تاکو ئه گهر شهریّک رووی دا بتوانین یارمه تیی بده ین.»

به مجرّره به رهبه یانی ئه و روّژه هه شت نه و ره سبه دو و دهسته ، که ده توت دو پارچه ی ئه نماسینکن ، ها و بانی یه کدی له خوّر ناوادا له شه قه ی بانیان دا ، خیّر ایییان سه د و سی و پیّنج میل بوو له کاژیریکدا. هم موو پیّکه وه گهیشتنه شوورای که ناری گه له. جوّناسان له پیّشه وه بوو. فلیچه ری چالاکیش لای بانی راستیه وه ، هنری کالقین که دلاوه رانه ده کوّشا لای بانی چه پییه وه بوو. ئینجا هه موو به هیّمنی به لای راستدا وه رچه رخان. ده توت باننده یه کن داده به زیّد و درده چه رخی و ... داده به زیّت و در داده به دی این ده دا.

پهیدابوونی ئهم پۆله نهورهسه تازهیه له ئاسمانی گهلهدا چون خهنجهریکی گهوره ههراوزهنای ژبانی نهورهسانی لیک ترازاند و ههشت ههزار چاو بنی پیلوونان بهسهرسامییهوه روانییانه ئهو نهورهسانه.

تاکه تاکه ههریهکیّک له ههشت بالندهکه بهتوندی و له وهرچهرخانیّکی تهواودا، بهرهو سهروو وروژمیان برد و لهم سوورانهوهیهیاندا خیرایی خوّیان

بنوشتینیتهوه بهبی ئهوهی لهسهر لمهکهوه تا ههور و، له ههورهکهوه بو سهر لمهکه تاقه جاریک چییه بالهکانی لیک بدات.

چارلز روّلاندی نهورهسیش له بلندایی کینوبای مهزنهوه توانیی بو بهرزیی بیست و چوار ههزار پی بفوی و، پاشان له ئاوریشمی ههوای فینکدا به سهرسامی و شادییهوه دابهزی، له سهرمانا لهشی شین ههلاگهرابوو. بریاریشی دا که بو روّژی ئاینده بهرزتریش بفری.

فلیچهری نهورهس، که هیچ یه کینک وه ک نهو عاشقی ههوا برین نهبوو؛ سهرکهوتووانه شانزدههمین سوو پانهوه کارامی ستوونیی خوّی ئه نجام دا. پوژی دواتریش به سی ته قله سه رکهوتنه کهی خوّی گهیانده لووتکه و، له بهر تیشکی خوّره تاودا و له بهر دیده ی ئه و نهوره سانه ی که ناردا که به دزییه و هماشایان ده کرد؛ په پووباله سپییه کهی ده دره و شایه و ه.

جۆناسان بەردەوام لاى يەكىنىك لە قوتابىيىەكانى بوو، شىتى بۆ روون دەكردنەو، پىشنىيازى دەخستە بەردەميان، رەق بوو لەگەلىياندا و رىنوىنىيى دەكردن. ھەر بۆ سەرگەرمى، لە شەو و ھەور و تۆف و كرىنوەدا لە گەلىياندا دەفىرى و، ھاوكات لەگەل ئەمانەدا؛ نەورەسەكانى گەلە بى دەسەلاتانە

کهم کردهوه و بههیموری لهسهر لمه که نیشتنه وه، ئینجا ههروه کو روزانی دی جوناسانی نهورهس سهباره تبه فرینه که یان دهستی به ره خنه گرتن کرد.

به ته وسیکه وه و تی: «سه ره تا هه مووتان له نیشتنه و ه دا که میک خاو ون...»

وه ک پریشکی ئاگر ژاوه ژاو که و ته نینو گهله وه.

«ئەمانە ئەو بالندانە نىن كە لە گەلە دەركران؟! ئەوەتانى گەراونەتەوە! بەلام ئەمە... ئەمە ئەقل نايبرى.»

پێشبینییهکانی فلیچهر له مهر شهرهوه؛ له نێو سهرسامی گهلهدا ون بوو.

چەند نەورەسىتكى لاوتر وتىان: «زۆر چاكە، گرىمان ئەمانە دەركراون، ئەي لە كوي ئەم فرينە فىربوون؟!»

کاژیریکی خایاند تا پهیامی «گهورهی گهله» بهنیویاندا بلاوبوّوه: «ئهفهروّزیان بکهن. ههر نهورهسیّک لهگهل نهورهسیّکی دهرکراودا بئاخقیّت، نهویش دهچیّته ریزی دهرکراوانهوه. ههر نهورهسیّک بایهخ بهنهورهسیّکی دهرکراو بدات، مانای وایه یاسای گهلهی شکاندووه.»

نهورهسه کان به پهروبالی خوّله میشییانه وه پشتیان کرده جوّناسان و هاوریّکانی. به لام جوّناسان گویّی به وه نه دا. ههر ریّک له سهروو شوورای که ناره وه مه شقی ده کرد. بوّیه که م جاریش به ره قییه وه ره فتاری له گه ل قوتابییه کانیدا ده کرد تا زیاتر هانیان بدات.

جۆناسان قىيۋاندى: «مارتنى نەورەس! تۆ وتت كە فرينى خيراى نزم دەزانىت. تا ئەو دەمەى نەيسەلمىنىت واتە نايزانى! دەى بفرە!»

به مجرّره، مارتن ویلیه م، نه وره سه بچووک و هیّمنه که ، تا له تیغی نیگای ماموّستاکه ی هه لیّن، له شویّنی خوّی و هها را په ری که خوّیشی سه ری سوورما و ، ده ستی به نمایشیّکی ئه فسووناویی فرینی خیّرای نزم کرد. له کزترین شه مالّدا؛ توانیی بو گوژم و نیشتنه و هی دووباره، باله کانی

لهسهر زەوى له دەورى پەكدى كۆدەبوونەوه. وەختى فرين كۆتايى دەھات؛ قوتابییه کان به نازادی به سهر لمه که دا بلاو ده بوونه و ه و ، تا ده هات باشتر گوپيان بو قسمكاني جوناسان شل دەكرد. هزري وا سمير و بهجوشي له كەللەدا بوو كە نەياندەتوانى ليتى حالى بن. بەلام ھەر چۆنيك بووايە لە هەندى لەو ھزرانەي تىدەگەيشىن.

شهوان هيدي هيدي ئەلقەيەكى دى بەدەورى ئەلقەي قوتابىيەكاندا دروست دهبوو. ئەللقەيەك لەو نەورەسانەي كە خوازيارى فېربوون بوون و،

له دور تاریکیدا چهندان کاژیر گوییان شل دهکرد و، نهیاندهویست کهس ببینن یان ببینرین و پیش ئهوهی خور هه لبی ون دهبوونهوه.

ریک مانگیک پیش گهرانهوهبوو که یهکهم نهورهس گهلهی جیهیشت و ویستی فیری فرین بیت، ئهم کاره بووه هوی دهرکردنی تیرانس لوویل-ی نهورهس و تاوانباركردني بهشكاندني ياساي گهله، ئهميش بوو بهههشتهمين قوتابيي جوّناسان.

شهویکی، تریش کیرک مایناردی نهورهس له گهله دهرپهری و بهدهم

گاگۆڭكێـوه لەسـەر لمهكـه بالني چەپى بەسـەر زەويدا دەكـێـشـا و لەبەردەم جۆناساندا كەوتە سەر چۆك.

بهدهنگیّکی لهرزوّکهوه وتی: «یارمهتیم بده.» دهتوت له سهرهمهرگدایه «لهم دونيايه دا له ههموو شتينك زياتر عاشقى فرينم...»

جوّناسان وتي: «كهواته ههالسه و پيشم كهوه، لهسهر زهوي بهرز بهرهوه و، لهگهل مندا بكهوه فرين، دهي با دهست پي بكهين.»

«بهلام ئهى نابينيت؟ بالم... ناتوانم بالم بجوولينمهوه»

«مایناردی نهورهس! تو ئهو ئازادییهت ههیه که خودی خوّت بیت، خودی راستهقینهت، لیره دا و ههر ئیستاش. هیچ شتیکیش ناتوانی ببیته كۆسپى سەر ريّت، ئەمەيە ياساي راستەقىنەي نەورەسى مەزن ».

«دەتەوى بلاچى كە من دەتوانم بفرم؟!»

«من دەڭيم كە تۆ ئازادىت.»

بهسانایی و چاپووکی؛ کیرک مایناردی نهورهس بالهکانی کردهوه و بی هیچ خوّماندووکردنیک، له ههوای شهوی ئهنگوستهچاودا دهستی کرده فرين. گەلە لە قىربوەي ئەو راپەرى، لە بەرزىي پينج سەد پيوه، تا ئەو رادهیهی که له توانایدا بوو هاواری کرد: «من دهتوانم بفیم! گوی بگرن من دەتوانم بفرم!»

لهگــهل ههلاتنی خــوردا نزیکهی ههزار بالنده له دهرهوهی ئهلقــهی قوتابییه کان وهستان و به تاسوقه وه تهماشای مایناردیان ده کرد. ئهمانه بهلایانهوه گرنگ نهبوو ببینرین یا نهبینرین، گوییان شل کردبوو تا پهی به وشهكاني جۆناسانى نەورەس بەرن.

جــۆناســان ســهبارەت شــتى زۆر سـادە دەدوا، ســهبارەت بەوەي ھەمــوو نهورهسینک مافی نهوهی ههیه که بفریت و ، نازادی سروشتی راستەقىنەيەتى و، ھەرچىيەك لەبەردەم ئەم ئازادىيەدا ببىتە كۆسپ پێويسته لهناو ببرێ، ئيدي ئهو شته دابونهريت بێ، يان بيروباوهړي هيچ و

پووچ و ، يان ههر كۆت و پيٽوهنديكي دي.

دەنگینک لەنیو ئاپۆرەوە بەرز بۆوە:

«تەنانەت گەر ياساى گەلەش بىخ؟»

جۆناسان وتى: «تاقه ياساى راستەقىنە ئەو ياسايەيە كە ئىدمە بەرەو ئازادى رىنمايى دەكات، بەتەنھا ئەمە ياساى راستەقىنەيە.»

دەنگێکی دی بڵند بۆوە: «چۆن چاوەرێی ئەوە دەکــهیت کــه ئێــمــه هەمـوومان وەکـو تۆ بفـرین؟ تۆ نەورەسێکی بەھرەمـەند و خوداییت و، له بالندەکانی دی بەرزتریت.»

جـــۆناســان وه لامی دایهوه: «ئهی فلیـــچــهر و لۆویل و چارلز رۆلاند! ئهوانیش ههر بههرهمهند و خودایین؟ هیچیان له تو زیاتر نییه و، ههروهها منیش. تاقه جیاوازیی راستهقینه ئهوهیه که ئهوان خهریکن له ئامانجی بوونی خــــقیان تیـــدهگــهن و لهو پیناوهدا کــار دهکــهن و ههولدهدهن.» قوتابییهکانی جوناسان، جگه له فلیچهر، بهگران لهوه حالی دهبوون. نهیاندهزانی که نهینیی کارهکهیان ههر ئهوهبوو که ئهنجامیان دهدا.

روّژ بهروّژ ژمارهی نهورهسان له زیادبووندا بوو، دههاتن تا پرسیار بکهن و، خهوشهکانی خوّیان بزانن و، فیّری شهیدایی بن.

بهیانییه کیان، پاش مهشقی تیژ فرین، فلیچهر بهجوّناسانی وت:

«لەنئىو گەلەدا وا باوە كە تۆ ئەگەر كورى نەورەسى مەزن نەبىت؛ كەواتە ھەزاران سال يئش سەردەمى خۆت كەوتوويت.»

جــقناســان ئاخــێکی ههڵکێـشــا. بـیـری کـردهوه کــه ئهوانه لهبهر ئهوهی تێناگهن توٚ به ئههریمهن یا یهزدان دهزانن.

«تۆ دەلنى چى فلىچ؟ ئايا ئىمە پىش سەردەمى خۆمان كەوتووين؟»

فلیچه رپاش بیده نگییه کی دریژ وتی: «چاکه، ئهمجوّره فرینه ئهستهم نییه، ههرکهسیک بیهوی ده توانی فیرببیت. ئهمه چپهیوه ندییه کی

بهسهردهمهوه ههیه. دهشتی پیش دابونهریته کونهکان کهوتبین و، له دوزینهوهی شیروازیکی نویی فریندا پیش زوربهی نهورهسانی دهریا کهوتبین.»

جوّناسانیش که بوّ پهرینی پیچهوانه و سووک و کورت سووری دهخوارد وتی: «ئهمه قسهیه که زوّر باشتر لهو قسهیه که ده لیّ ئیّمه پیّش سهردهم کهوتووین.»

همفتهیه کتینه په پی که کاره ساته که رووی دا. فلیچه رشیّوه کانی فرینی خیرای بو دهستهیه ک له قوتابییه تازه کانی نمایش ده کرد. فلیچه رتازه به گیرای بو دهستهیه که قوتابییه تازه کانی نمایش ده رو و ، ههروه کوی به گیروشه وه له به برزایی حهوت هه زار پیّو دهاته خوار و ، ههروه کوی تیره ستیّره یه کی خوّله میشی چهند پی له سه روو که ناره وه تیژ تیّده په پی وه ختی بالنده یه کی لاو که یه کهم فرینی سووکی خوّی فیّر ده بوو ، به دوای دایکیدا ده گهرا؛ هاته به رده می ، فلیچه رلیندی نه وره سیش بو نه وه ی خوّی به و نه وره سه بچکوله یه دا نه کییشیت؛ له ده یه کی خوله کیّکدا زوّر به توندی به لای چه پدا وه رچه رخا. به خیّرایی زیاتر له دووسه د میل له کاژیری کدا خوّی به گاشه به ردی کی درنال درنالدا دا. ده توت گاشه به رده که ده رگایه کی قورسی دیّو ناسایه و جیهانیّکی تری به پوودا والا کردووه. ترس و له رز و تاریکی ریّج که ی بو ده روونی خوّش کرد و ، پاشان مه له ناسا که و ته ناسی مانیّکی پیوار و سه یر و سه مه ره وه ، له یادی خوّی ده برده وه ، بیری به ده که و ته و به شیمان بوو ، فره په شیمان. سه دایه ک وه ک سه دای یه که م روّژی بینینی جوّناسان له په وانیدا ده نگی دایه وه ...

«فلیچهر، هونهر لهوهدایه ئیمه تهقهلا بکهین تا له کوّت و پیوهندهکانی خوّمان رزگارمان بین.

ئەمـهش بەرپتگايەكى دروست؛ نەك كـتـوپر. هێـشـتـا مـاومـانه بەنێـو گاشەبەردەكاندا گوزەر بكهين.

به لام له ئاينده دا ئه وهش ئه نجام ده دهين.»

«جۆناسان!»

ماموّستاکهی گالته امیّزانه وتی: «ناویّکی تریشم ههیه؛ کوری نهورهسی مهزن.»

«لیّره چی ده کهین؟ گاشه بهرد!! من نهمردووم؟... ئایا... من نهمردووم؟»
«ئۆ... فلیچ، بهسه، بیر بکهرهوه، ئهوه تانی قسهم لهگهڵ ده کهیت، کهواته ماویت و نهمردوویت، وانییه؟ هۆی ئهوه بوو له پریّکدا ئاستی بیری خوّت گوّری. ئیستاش له هه لبراردندا سهربهستیت؛ ده توانیت لیّره بهم ئاسته وه بمیّنیته وه که گهلی بهرزتره لهو ئاستهی تیّتپهراندووه، یان ده توانیت بگهریّیته وه و سهرگهرمی فیّرکردنی پوّله نهورهسه که ببیته وه. گهوره کان هیواخواز بوون دوچاری به لایه کی بووبیت، به لام ئیّستا ههر روورهشیان بوّ ماوه ته وه و ، نازان له داخدا چی بکهن.»

«بیّگومان حهز دهکهم بگهریّمهوه لای پوّله نهورهسهکه، هیّشتا بهگویّرهی پیّویست قوتابییهکانم فیّر نهکردووه!»

«زور باشه فلیچهر، بیرته که دهمانوت جهسته بریتییه لهو بیروکهیهی که ههته دهربارهی...؟»

فلیچه رسه ریّکی راوه شاند و باله کانی کرده وه و ، ناکاو ته ماشای کرد به سه رئاسمانی مولّگه ی نه وره سانی گهله وه یه . که بو یه که م جار خوّی راته کاند؛ قریوه و هه را و زهنا له ئاپوره هه لسا.

«زیندووه! مردبوو! کهچی ئیستا زیندووبوّتهوه! کوری نهورهسی مهزن ههر ئهوهنده نووکی بالی خوّی لیّخشاند؛ ئیتر زیندووی کردهوه!!»

«نه عنه وه کوفره! ئه و نه و ره سه شهیتانه! شهیتانه و هاتووه تا یه کیتیی ریزه کانی گهله لیک بترازینیت»!

ئهم رووداوه ترسی خسته دلّی ئهو چوار ههزار نهورهسهوه که له دهوری یهکدی خرببوونهوه. واقیان ورمابوو. هاواری «شهیتانه!» وهک زریانی

ئەوەندە نابى ويستىان بتكوژن؟»

«فلیچ.. تو ئه و شــته ت خــوّش ناوی تیایاندا. بینگومان تو رقت له لایه نی به دی و نهگریسییه تیایاندا. به لام ده بی بزانیت چون نه و رهسه راسته قینه که یا ده روونی ده مورویاندا هه به و ، یارمه تیان بده یت تا ئه و باشییه به ناخی خویاندا به مورویاندا هه به و ، یارمه تیان بده یت تا ئه و باشییه له ناخی خویاندا بدوزنه وه . ئه مه تیروانینی منه بو خوشه ویستی. دوزینه وه ی ئه م رییه ش شتیکی جوانه. بو نموونه دینه وه یادم ، بالنده یه کی لاوی سه رسه خت که ناوی فلیچه ر لیندی نه و ره سه و ، له گهله ی خوّی ده رکر ابوو ، ناماده بوو تا مردن له گهله دا بجه نگی و بناغه ی دوزه خین کی تال له سه رکاشه به ده کان بوخوی دابر پرژیت. به لام نه وه تانی نیستا و لیره به هه شتی گاشه به رده کات بو نام مریده ...»

فلیچهر تهماشایه کی ماموّستاکه ی کرد و ، بوّ تاویّک ترس له چاوانیدا نیشت.

«من رابهریّتی بکهم؟ مهبهستت چییه؟ من بیمه رابهر؟ لیّره تو ماموّستایت... ناتوانیت جیّمان بهیّلیت.»

«ناتوانم؟! توّش لهو بروایه دا نیت که ده شیّ گهله ی دیکه ههبن، فلی چهری دیکه ههبن، فلی چهری دیکه ههبن، له ریّگایاندا به رهو رووناکی؛ له نیّه و زیاتر پیّویستییان به ماموّستا ههبیّت؟»

«به لام من؟ جوّن، من ته نها نهوره سيّکي ئاساييم و هيچي تر، به لام ز...»

جۆناسان قسه کهی پی بری: «... تاقانهی نهورهسی مهزنم!» جۆناسان ئاخیکی هه لکیشا و روانییه دهریا و وتی:

«تۆ ئىتر پێويستىت بەمن نىيە. تۆ پێويستىت بەدۆزىنەوەى خودى خۆتە، ھەر رۆژە و شتێك زياتر. نەورەسە راستەقىنەكە؛ واتە فلىچەر، نەورەسە ئازادەكەى ناو ناخت، ئەو مامۆستايەى تۆيە. تۆ پێويستىت

تۆفانىخى دەريايى لە گەروويانەوە بەرز دەبۆوە. چاوەكان گريان لى دەبارى و، دەنووكەكان تىژ و بړندە ببوون، نيازيان بوو فليچەر لەناوبەرن؛ ھەموو پىخكەوە شالاويان ھىنا. جۆناسان پرسيى: «فليچەر، بەباشى دەزانىت ئىرە جى بهىلىن؟»

«منیش وام پی باشه.»

له چاوترووکانیکدا نیو میل له گهله دوور کهوتنهوه، گهله بهحهپهساوی دهنووکی بهباق و بریقیان بهرهو ئاسمانی چوّل داچهقاند.

جۆناسان بەحەسرەتەوە وتى:

«نازانم بۆچى، دژوارترین کار لهم دونیایهدا ئهوهیه بالندهیه ک قهناعهت پخ بکهیت که ئازاده. گهر بۆ ماوهیه کی کهمیش خوّی ئهوه تاقی بکاتهوه؛ دهزانی که ئهمه راسته! بوچی قهناعهت پیکردنی یه کیکی دی بهم حقیقه ته ئهمهنده دژواره؟!!»

فلیچه ر هیشتا هه ر چاوی سه رسامیی ده ترووکاند ، پرسیی:

«تۆ چىت كرد؟ ئيمه چۆن گەيشتىنە ئيره؟»

«ئەى تۆ نەتوت حەز دەكەم لە گەلە دوور بكەومەوە؟»

«بەلىق بەلام ئەي تۆ...»

«ئەمەش مەشقىكى دىكەيە فلىچەر...»

تا بەر بەيان گەلە ئەو بى ئاوەزىيەى خۆى لەبيىرچۆوە. بەلام فلىچەر لەبيرى نەچۆوە.

«جۆناسان، بیرته سهروهختیک چیت دهوت؟ دهتوت دهبی گهلهکهمان ئهوهنده خوّشبویّت که بگهریّینهوه بو لایان و یارمهتییان بدهین تا فیّربن؟»

«من سهيرم ليدي. تو چون دهتوانيت كومه ليك بالندهت خوش بوي؛ كه

و، گهیشته کن دهستهیه ک قوتابیی نوی که له گهله دهرکرابوون و تامهزروی یه کهم وانه بوون.

بەسەنگىنىيەوە وتى:

«سهرهتا دهبی ئهوه تیبگهین که ههر نهورهسیّک خهیالیّکی بی سنووری ئازادییه، وینهیه که له نهورهسی مهزن، سهرانسهری بهدهنی ئیوهش؛ واته لهم نووکی بالهوه تا ئهو نووکی بالتان؛ شتیّک نییه جگه لهو بیروّکهیهی ههتانه دهرباره ی جهسته ی خوتان.»

نهورهسه لاوه کان به سهرسامییه وه ته ماشایان ده کرد. بیریان کرده وه؛ ئهم قسانه فهرمانیک نین بو فرین به ده م سوورانه وه وه.

فلیچهر ئاخیکی هه لکیشا و کهمیک له نهورهسه کان راما و بهرده وام وو:

«هوم... ئاه... زور چاكه... دهى با دەست بەفرىنىكى نزم بكەين.»

بهناسین و تیکهیشتن و ئهزموونی ئهوه.»

پاش تاویک، جهستهی جوّناسان له ههوادا شهپوّلی دهدا و، بهنووریّکی کـزهوه دهبریسکایهوه و، ئینجا وهک قـهوارهیه کی تهنک هاته بهر چاو. وتی: «مههیّله سهبارهت بهمن واته وات بالاوبکهنهوه.

مههیّله من بهخواوهند بزانن. باشه فلیچ؟ من تهنها نهورهسیّکم و حهز به فرین دهکهم، دهشیّ...»

«جۆناسان.»

«فلیچی ئازیزم، باوه پهو شته مه که که چاوه کانت پیتی ده لین. ته واوی ئه و شتانه ی چاوه کانت پیشانتی ده ده نانه و داو و سنووردارن. به چاوی ئاوه زبروانه. هه ول بده پهی به و شتانه به ریت که ده یانزانیت، ئه و دمه ده توانیت ریخی حه قیقه تبینیته وه.»

چریسکهی نووره کزهکه نهما. جوّناسانی نهورهس له بوّشایی ئاسماندا ون بوو.

پاش ماوهیه کی کورت، فلیچه ری نهورهس بهره و ئاسمان بالنی لینک نا

که ئهم قسه یه ی کرد، ناکاو قسه که ی جوناسانی بیر که و ته وه و ، تیگه یشت که ماموّستا و هاوریّکه ی ههر وه کو ئهم خوّیشی، نه قدیس بووه و نه خواوه ند. له دلّی خوّیدا قسه ی بوّ جوّناسان کرد.

«سنووریّک له ئارادا نییه جوّناسان! کهواته باشه، کاتیّک دی ده روّم تا له ئاوریشمی ههوادا گوزهر بکهم و له کهنار توّدا ده ربکهومهوه و یه که دوو هونه ری فرینت پیشان بدهم، ئهو کاتهش هیّند دوور نییه!»

ئیدی بهمجوّره دهیویست وه ک ماموّستایه کی بهزهبر و زهنگ لهبهر چاوی قوتابییه کانی خوّی بنویّنیّت. به لام ناکاو فلیچهری نهورهس؛ نهورهسه راستهقینه که که ناو ناخی قوتابییه کانی بینی. بهم دیمه نه دلّی سهرشاربوو له عیشق و خوّشه ویستی.

بيري كردهوه... «سنووريّك له ئارادا نييه، جوّناسان.»

ئینجا زەردەخەنەيەكى ھاتى و نەبەردەكەي بۆ فىربوون دەستى پى كرد.

تیبینی: ئهم کورته روّمانه له ههردوو دهقه عهرهبی و فارسییه کهوه و هرگیرراوه که ئهمانهن (جوناثان مرغ دریایی) ریچارد باخ. ترجمه: فرشته مولوی، هرمز ریاحی، تهران، ۱۳۹٤

دهقه عهرهبييه كه: (النورس... جوناتان ليفنكستون) ريتشارد باخ، ترجمة: عزة كبة، مراجعة: شفيعة الداغستاني، دار الشؤون الثقافية العامة، ١٩٨٦، الطبعة الاولى، بغداد.

دواتر دەقە ئىنگلىزىيەكەشم دەست كەوت

(Jonathan Livingston Seagull) و سهرلهنوی به واوردی به راوردم کرده وه و لهبه روزشنایی دهقه ئینگلیزییه که (که دهقه ئهسلییه که یه و لهم کتیبه دا دهبین الله ههندی شویندا ده سکاریم کره و وه.

59 جۇناسانى نەورەس

دەقە ئىنگلىزىيەكەي

Richard Bach Jonathan Livingaston Seagull

A bilingual edition

English - Kurdish

Translated By:

Azad Berzinji

88

Part One

It was morning, and the new sun sparkled gold across the ripples of a gentle sea.

A mile from shore a fishing boat chummed the water, and the word for Breakfast Flock flashed through the air, till a crowd of a thousand seagulls came to dodge and fight for bits of food. It was another busy day beginning.

But way off alone, out by himself beyond boat and shore, Jonathan Livingston Seagull was practicing. A hundred feet in the sky he lowered his webbed feet, lifted his beak, and strained to hold a painful hard twisted curve through his wings. The curve meant that he would fly slowly, and now he slowed until the wind was a whisper in his face, until the ocean stood still beneath him. He narrowed his eyes in fierce concentration, held his breath, forced one ... single ... more ... inch ... of ... curve Then his feathers ruffled, he stalled and fell.

Seagulls, as you know, never falter, never stall. To stall in the air is for them disgraced and it is dishonor.

But Jonathan Livingston Seagull, unashamed, stretching his wings again in that trembling hard curve - slowing, slowing, and stalling once more - was no ordinary bird.

Most gulls didn't bother to learn more than the simplest facts of flight - how to get from shore to food and back again. For most gulls, it is not flying that matters, but eating. For this gull, through, it was not eating that mattered, but flight. More than anything else, Jonathan Livingston Seagull loved to fly.

This kind of thinking, he found, is not the way to make one's self popular with other birds. Even his parents were dismayed as Jonathan spent whole days alone, making hundreds of low-level glides, experimenting.

He didn't know why, for instance, but when he flew at altitudes less than half his wingspan above the water, he could stay in the air longer, with less effort. His glides ended not with the usual feet-down splash into the sea, but with a long flat wake as he touched the surface with his feet tightly streamlined against his body. When he began sliding in to feet-up landings on the beach, then pacing the length of his slide in the sand, his parents were very much dismayed indeed.

Why, Jon, why?" his mother asked. "Why is it so hard to be like the rest of the flock, Jon? Why can't you leave low flying to the pelicans, the albatross? Why don't you eat? Jon, you're bone and feathers!"

"I don't mind being bone and feathers, Mum. I just want to know what I can do in the air and what I can't, that's all. I just want to know."

"See here, Jonathan," said his father, not unkindly. "Winter isn't far away. Boats will be few, and the surface fish will be swimming deep. If you must study, then study food, and how to get it. This flying business is all very well, but you can't eat a glide, you know. Don't you forget that the reason you fly is to eat."

Jonathan nodded obediently. For the next few days he tried to be behave like the other gulls; he really tried, screeching and fighting with the flock around the piers and fishing boats, diving on scraps of fish and bread. But he couldn't make it work.

It's all so pointless, he thought, deliberately dropping a hard-won anchovy to a hungry old gull chasing him. I could be spending all this time learning to fly. There's so much to learn!

It wasn't long before Jonathan Gull was off by himself again, far out at see, hungry, happy, learning.

The subject was speed, and in a week's practice he learned more about speed than the fastest gull alive.

From a thousand feet, flapping his wings as hard as he could, he pushed over into a blazing steep dive toward the waves, and learned why seagulls don't make blazing steep power-dives. In just six seconds he was moving seventy miles per hour, the speed at which one's wing goes unstable on the upstroke.

Time after time it happened. Careful as he was, working at the very peak of his ability, he lost control at high speed.

Climb to a thousand feet. Full power straight ahead first, then push over, flapping, to a vertical dive. Then, every time, his left wing stalled on an upstroke, he'd roll violently left, stall his right wing recovering, and flick like fire into a wild tumbling spin to the right.

He couldn't be careful enough on that upstroke. Ten times he tried, but all ten times, as he passed through seventy miles per hour, he burst into a churning mass of feathers, out of control, crashing down into the water.

86 Richard Bach Jonathan Livingaston Seagull 85

They key, he thought as last, dripping wet, must be to hold the wings still at high speeds - to flap up to fifty and then hold the wings still.

From two thousand feet he tried again, rolling into his dive, beak straight down, wings full out and stable from the moment he passed fifty miles per hour. It took tremendous strength, but it worked. In ten seconds he has blurred through ninety miles per hour. Jonathan had set a world speed record for seagulls!

But victory was short-lived. The instant he began his pullout, the instant he changed the angle of his wings, he snapped into that same terrible uncontrolled disaster, and at ninety miles per hour it hit him like dynamite. Jonathan Seagull exploded in midair and smashed down into a brick-hard sea.

When he came to, it was well after dark, and he floated in moonlight on the surface of the ocean. His wings were ragged bars of lead, but the weight of failure was even heavier on his back. He wished, feebly, that the weight could be just enough to drag him gently down to the bottom, and end it all.

As he sank low in the water, a strange hollow voice sounded within him. There's no way around it. I am a seagull. I am limited by my nature. If I were meant to learn so much about flying, I'd have a falcon's short wings, and live on mice instead of fish. My father was right. I must forget this foolishness. I must fly home to the Flock and be content as I am, as a poor limited seagull.

The voice faded, and Jonathan agreed. The place for a seagull at night is on shore, and from this moment forth, he vowed, he would be a normal gull. It would make everyone happier.

He pushed wearily away from the dark water and flew toward the land, grateful for what he had learned about work-saving low-altitude flying.

But no, he thought. I am done with the way I was, I am done with everything I learned. I am a seagull like every other seagull, and I will fly like one. So he climbed painfully to a hundred feet and flapped his wings harder, pressing for shore.

He felt better for his decision to be just another one of the flock. there would be no ties now to the force that had driven him to learn, there would be no more challenge and no more failure. And it was pretty, just to stop thinking, and fly through the dark, toward the lights above the beach.

Dark! The hollow voice cracked in alarm. Seagulls never fly in the dark!

Jonathan was not alert to listen. It's pretty, he thought. The moon and the lights twinkling on the water, throwing out little beacon-trails though the night, and all so peaceful and still...

Get Down! Seagulls never fly in the dark! If you were meant to fly in the dark, you'd have the eyes f an owl! You'd have charts for brains! You'd have a falcon's short wings!

There in the night, a hundred feet in the air, Jonathan Livingston Seagull - blinked. His pain, his resolutions, vanished.

Short Wings. A falcon's short wings!

That's the answer! What a fool I've been! All I need is a tiny little wing, all I need is to fold most of my wings and fly on just the tips alone! Short wings!

He climbed two thousand feet above the black sea, and without a moment for thought of failure and death, he brought his forewings tightly in to his body, left only the narrow swept daggers of his wingtips extended into the wind, and fell into a vertical dive.

The wind was a monster roar at his head. Seventy miles per hour, ninety, a hundred and twenty and faster still. The wing-strain now at a hundred and forty miles per hour wasn't nearly as hard as it had been before at seventy, and with the faintest twist of his wingtips he eased out of the dive and shot above the waves, a grey cannonball under the moon.

He closed his eyes to slits against the wind and rejoiced. A hundred forty miles per hour! and under control! If I dive from five thousand feet instead of two thousand, I wonder how fast...

His vows of a moment before were forgotten, swept away in that great swift wind. Yet he felt guiltless, breaking the promises he had made himself. Such promises are only for the gulls that accept the ordinary. One who has touched excellence in his learning has no need of that kind of promise.

By sunup, Jonathan Gull was practicing again. From five thousand feet the fishing boats were specks in the flat blue water, Breakfast Flock was a faint cloud of dust motes, circling.

84 Richard Bach Jonathan Livingaston Seagull 83

He was alive, trembling ever so slightly with delight, proud that his fear was under control. Then without ceremony he hugged in his forewings, extended his short, angled wingtips, and plunged directly toward the sea. By the time he had passed four thousand feet he had reached terminal velocity, the wind was a solid beating wall of sound against which he could move no faster. He was flying now straight down, at two hundred fourteen miles per hour. He swallowed, knowing that if his wings unfolded at that speed he'd be blown into a million tiny shreds of seagull. But the speed was power, and the speed was joy, and the speed was pure beauty.

He began his pullout at a thousand feet, wingtips thudding and blurring in that gigantic wind, the boat and the crowd of gulls tilting and growing meteor-fast, directly in his path.

He couldn't stop; he didn't know yet even how to turn at that speed.

Collision would be instant death.

And so he shut his eyes.

It happened that morning, then, just after sunrise, that Jonathan Livingston Seagull fired directly through the centre of Breakfast Flock, ticking off two hundred twelve miles per hour, eyes closed, in a great roaring shriek of wind and feathers. The Gull of Fortune smiled upon him this once, and no one was killed.

By the time he had pulled his beak straight up into the sky he was still scorching along at a hundred and sixty miles per hour. When he had slowed to twenty and stretched his wings again at last, the boat was a crumb on the sea, four thousand feet below.

His thought was triumph. Terminal velocity! A seagull two hundred fourteen miles per hour! It was a breakthrough, the greatest single moment in the history of the Flock, and in that moment a new age opened for Jonathan Gull. Flying out to his lonely practice area, folding his wings for a dive from eight thousand feet, he set himself at once to discover how to turn.

A single wingtip feather, he found, moved a fraction of an inch, gives a smooth sweeping curve at the tremendous speed. Before he learned this, however, he found that moving more than one feather at that speed will spin you like a rifle ball ... and Jonathan had flown the first aerobatics of any seagull on earth.

He spared no time that day for talk with other gulls, but flew on past

sunset. He discovered the loop, the slow roll, the point roll, the inverted spin, the gull bunt, the pinwheel.

When Jonathan Seagull joined the Flock on the beach, it was full night. He was dizzy and terribly tired. Yet in delight he flew a loop to landing, with a snap roll just before touchdown. When they hear of it, he thought, of the Breakthrough, they'll be wild with joy. How much more there is now to living! Instead of our drab slogging forth and back to the fishing boats, there's a reason to life! We can list ourselves out of ignorance, we can find ourselves as creatures of excellence and intelligence and skill. We can be free! We can learn to fly!

The years head hummed and glowed with promise.

The gulls were flocked into the Council Gathering when he landed, and apparently had been so flocked for sometime. They were, in fact, waiting.

"Jonathan Livingston Seagull! Stand to Centre!" The Elder's words sounded in a voice of highest ceremony. Stand to Centre meant only great shame or great honor. Stand to Centre for honor was the way the gulls' foremost leaders were marked. Of course, he thought, the Breakfast Flock this morning; they saw the Breakthrough! But I want no honors. I have no wish to be leader. I want only to share what I've found, to show those horizons out ahead for us all. He stepped forward.

"Jonathan Livingston Seagull," said the Elder, "Stand to Centre for shame in the sight of your fellow gulls!"

It felt like being hit with a board. His knees went weak, his feathers sagged, there was a roaring in his ears. Centred for shame? Impossible! The Breakthrough! They can't understand! They're wrong, they're wrong!

"...for his reckless irresponsibly," the solemn voice intoned, "violating the dignity and tradition of the Gull Family..."

To be centred for shame meant that he would be cast out of gull society, banished to the solitary life on the Far Cliffs.

"...one day, Jonathan Livingston Seagull, you shall learn that irresponsibly? My brothers!" he cried. "Who is more responsible than a gull who finds and follows a meaning, a higher purpose for life? For a thousand years we have scrabbled after fish heads, but now we have a chance, let me show you what I've found..."

The Flock might as well have been stone.

"The Brotherhood is broken," the gulls intoned together, and with one accord they solemnly closed their ears and turned their backs upon him.

Jonathan Seagull spent the rest of his days alone, but he flew way out beyond the Far Cliffs. His one sorrow was not solitude, it was that other gulls refused to believe the glory of flight that awaited them; they refused to open their eyes and see.

He learned more each day. He learned that a streamlined high-speed dive could bring him to find the rare and tasty fish that schooled ten feet below the surface of the ocean: he no longer needed fishing boats and stale bread for survival. He learned to sleep in the air, setting a course at night across the offshore wind, covering a hundred miles from sunset to sunrise. With the same inner control, he flew through heavy sea-fogs and climbed above them into dazzling clear skies... in the very times when every other gull stood on the ground, knowing nothing but mist and rain. He learned to ride the high winds far inland, to dine there on delicate insects.

What he had once hoped for the Flock, he now gained for himself alone; he learned to fly, and was not sorry for the price that he had paid. Jonathan Seagull discovered that boredom and fear and anger are the reasons that a gull's life is so short, and with these gone from his thought, he lived a long and fine life indeed.

They came in the evening, then, and found Jonathan gliding peaceful and alone through his beloved sky. The two gulls that appeared at his wings were pure as starlight, and the glow from them was gentle and friendly in the high night air. But most lovely of all was the skill with which they flew, their wingtips moving a precise and constant inch from his own.

Without a word, Jonathan put them to his test, a test that no gull had ever passed. He twisted his wings, slowed to a single mile per hour above stall. The two radiant birds slowed with him, smoothly, locked in position. They knew about slow flying.

He folded his wings, rolled, and dropped in a dive to a hundred nd ninety miles per hour. They dropped with him, streaking down in flawless formation.

At last he turned that speed straight up into a long vertical slow-roll.

The rolled with him, smiling.

He recovered to level flight and was quiet for a time before he spoke. "Very well," he said, "who are you?"

"We're from your Flock, Jonathan. We are your brothers." The words were strong and calm. "We've come to take you higher, to take you home."

"Home I have none. Flock I have none. I am Outcast And we fly now at the peak of the Great Mountain Wind Beyond a few hundred feet, I can lift this old body no higher."

"But you can, Jonathan. For you have learned. One school is finished, and the time has come to another to begin."

As it had shined across him all his life, so understanding lighted that moment for Jonathan Seagull. they were right. He could fly higher, and it was time to go home.

He gave one last long look across the sky, across that magnificent silver land where he had learned so much.

"I'm ready," he said at last.

And Jonathan Livingston Seagull rose with the two starbright gulls to disappear into a perfect dark sky.

80 Richard Bach lonathan Livingaston Seagull 79

Part Two

So this is heaven, he thought, and he had to smile at himself. It was hardly respectful to analyse heaven in the very moment that one flies up to enter it.

As he came from Earth now, above the clouds and in close formation with the two brilliant gulls, he saw that his own body was growing as bright as theirs. True, the same young Jonathan Seagull was there that has always lived behind his golden eyes, but the outer form had changed.

It felt like a seagull body, but already it flew far better than his old one had ever flown. Why, with half the effort, he though, I'll get twice the speed, twice the performance of my best days on earth!

His feathers glowed brilliant white now, and his wings were smooth and perfect as sheets of polished silver. He began, delightedly, to learn about them, to press power into these new wings.

At two hundred fifty miles per hour he felt that he was nearing his level-flight maximum speed. At two hundred seventy-three he thought that he was flying as fast as he could fly, and he was ever so faintly disappointed. There was a limit to how much the new body could do, and though it was much faster than his old level-flight record, it was still a limit that would take great effort to crack. In heaven, he though, there should be no limits.

The clouds broke apart, his escorts called, "Happy landings, Jonathan," and vanished into thin air.

He was flying over a sea, toward a jagged shoreline. A very few seagulls were working the updraughts on the cliffs. Away off to the north, at the horizon itself, flew a few others. New sights, new thoughts, new questions. Why so few gulls? Heaven should be flocked with gulls! And why am I so tired, all at once? Gulls in heaven are never supposed to be tired, or to sleep.

Where had he heard that? The memory of his life on Earth was falling away. Earth had been a place where he had learned much, of course, but the details were blurred - something about fighting for food, and being Outcast.

The dozen gulls by the shoreline came to meet him, none saying a word. He felt only that he was welcome and that this was home. It had

been a big day for him, a day whose sunrise he no longer remembered.

He turned to land on the beach, beating his wings to stop an inch in the air, then dropping lightly to the sand. The other gulls landed too, but not one of them so much as flapped a feather. they swung into the wind, bright wings outstretched, then somehow they changed the curve of their feathers until they had stopped in the same instant their feet touched the ground. It was beautiful control, but now Jonathan was just too tired to try it. Standing there on the beach still without a word spoken, he was asleep.

In the days that followed, Jonathan saw that there was as much to learn about flight in this place as there had been in the life behind him. But with a difference. Here were gulls who thought as he thought. For each of them, the most important thing in living was to reach out and touch perfection in that which they most loved to do, and that was to fly. They were magnificent birds, all of them, and they spent hour after hour every day practicing flight, testing advanced aeronautics.

For a long time Jonathan forgot about the world that he had come from, that place where the Flock lived with its eyes tightly shut to the joy of flight, using its wings as means to the end of finding and fighting for food. But now and then, just for a moment, he remembered.

He remembered it one morning when he was out with his instructor, while they rested on the beach after a session of folded-wing snap rolls.

"Where is everybody, Sullivan?" He asked silently, quite at home now with the easy telepathy that these gulls used instead of screes and gracks. "Why aren't there more of us here? Why, where I came from there were..."

"... thousands and thousands of gulls. I know." Sullivan shook his head. "The only answer I can see, Jonathan, is that you are pretty well a one-in-a-million bird. Most of us came along ever so slowly. we went from one world into another that was almost exactly like it, forgetting right away where we had come from, not caring where we were headed, living for the moment. Do you have any idea how many lives we must have gone though before we even got the first idea that there is more to life than eating, or fighting, or power in the Flock? A thousand lives, Jon, ten thousand! And then another hundred lives until we began to learn that there is such a thing as perfection, and another hundred again to get the idea that our purpose for living is to

find that perfection and show it forth. The same rule holds for us now, of course; we choose our next world through what we learn in this one. Learn nothing, and the next world is the same as this one, all the same limitations and lead weights to overcome."

he stretched his wings and turned to face the wind. "But you, Jon." he said, "learned so much at one time that you don't have to go through a thousand lives to reach this one."

In moment they were airborne again, practicing. The formation point-rolls were difficult, for through the inverted half Jonathan had to think upside down, reversing the curve of his wing and reversing it exactly in harmony with his instructor's.

"Let's try it again," Sullivan said, over and over: "Let's try it again." Then, finally, "Good." And they began practicing outside loops.

One evening the gulls that were not nightly-flying stood together on the sand, thinking. Jonathon took all his courage in his head and walked to the Elder Gull, who, it was said, was soon to be moving beyond this world.

"Chiang..." he said, a little nervously.

The old seagull looked at him kindly. "Yes,. my son?" Instead of being enfeebled by age, the Elder had been empowered by it; he could outfly any gull in the Flock, and he had learned skills that the others were only gradually coming to know.

"Chiang, this world isn't heaven at all, is it?"

The Elder smiled in the moonlight. "You are learning again, Jonathan Seagull," he said.

Well, what happens from here? Where are we going? Is there no such place as heaven?"

"No, Jonathan, there is no such place. Heaven is not a place, and it is not a time. Heaven is being perfect." He was silent for a moment. "You are a very fast flier, aren't you?"

"I... I enjoy speed," Jonathan said, taken aback but proud that the elder had noticed.

"You will begin to touch heaven, Jonathan, in the moment that you touch perfect speed. And that isn't flying a thousand miles an hour, or a million, or flying at the speed of light. Because any number is a limit, and perfection doesn't have limits. Perfect speed, my son, is being

there."

Without warning, Chiang vanished and appeared at the waters edge fifty feet away, all in the flicker of an instant. Then he vanished again and stood, in the same millisecond, at Jonathan's shoulder. "It's kind of fun." he said.

Jonathan was dazzled. He forgot to ask about heaven. "How do you do that? What does it feel like? How far can you go?"

"You can go to any place and to any time that you wish to go," the Elder said. "I've gone everywhere and everywhen I can think of." He looked across the sea. "It's strange. The gulls who scorn perfection for the sake of travel go nowhere, slowly. Those who put aside travel for the sake of perfection go anywhere, instantly. Remember, Jonathan, heaven isn't a place or a time because place and time are so very meaningless. Heaven is..."

"Can you teach me to fly like that?" Jonathan Seagull trembled to conquer another unknown.

"Of course, if you wish to learn."

"I wish. When can we start?"

"We could start now, if you'd like."

"I want to learn to fly like that," Jonathan said, and a strange light glowed in his eyes. "Tell me what to do."

Chiang spoke slowly and watched the younger gull ever so carefully. "To fly as fast as thought, to anywhere that is," he said, "you must begin by knowing that you have already arrived..."

The trick, according to Chiang, was for Jonathan to stop seeing himself as trapped inside a limited body that had a forty-two-inch wingspan and performance that could be plotted on a chart. The trick was to know that his true nature lived, as perfect as an unwritten number, everywhere at once across space and time.

Jonathan kept at it, fiercely, day after day, from before sunrise till past midnight. And for all his effort he moved not a feather-width from his spot.

"Forget about faith!" Chiang said it time and again. "You didn't need faith to fly, you needed to understand flying. This is just the same. Now try again..."

Then one day Jonathan, standing on the shore, cloising his eyes, concentrating, all in a flash knew what chiang had been telling him. "Why, that's true! I am a perfect, unlimited gull!" He felt a great shock of joy.

"Good!" sad Chiang, and there was victory in his voice.

Jonathan opened his eyes. He stood alone with the Elder on a totally different seashore - trees down to the water's edge, twin yellow suns turning overhead.

"At last you've got the idea," Chiang said, "but your control needs a little work..."

Jonathan was stunned. "Where are we?"

Utterly unimpressed with the strange surroundings, the Elder brushed the question aside. "We're on some planet, obviously, with a green sky and a double star for a sun."

Jonathan made a scree of delight, the first sound he had made since he had left Earth. "IT WORKS!"

"Well, of course it works, Jon." said Chaing. "It always works, when you know what you're doing. Now about your control..."

By the time they returned, it was dark. The other gulls looked at Jonathan with awe in their golden eyes, for they have seen him disappear from where he had been rooted for so long.

He stood their congratulations for less than a minute, "I'm the new-comer here! I'm just beginning! It is I who must learn from you!"

"I wonder about that, Jon," said Sullivan, standing near. "You have less fear of learning than any gull I've seen in the thousand years." The Flock fell silent, and Jonathan fidgeted in embarrassment.

"We can start working with time if you wish," Chiang said, "till you can ffly the past and the future. And then you will be ready to begin the most difficult, the most pwerful, the most fun of all. You will be ready to begin to fly up and know the meaning of kindness and of love."

A month went by, or something that felt about like a month, and Jonathan learned at the tremendous rate. He always had learned quickly from ordinary experience, and now, the special student of the Elder Himself, he took in new ideas like a streamlined feathered computer.

But then the day came that Chiang vanished. He had been talking

quietly with them all, exhorting them never to stop their learning and their practising and their striving to understand more of the perfect invisible priciple of all life. Then, as he spoke, his feathers went brighter and brighter and at last turned so brilliant that no gull could look upon him.

"Jonathan," he said, and these were the last words that he spoke, "keep working on love."

When they could see again, Chiang was gone.

As the days went past, Jonathan found himself thinking time and time again of the Earth from which he had come. If he had known there just a tenth, just a hundredth, of what he knew here, how much more life would have meant! He stood on the sand and fell to wondering if there was a gull back there who might be struggling to break out of his limits, to see the meaning of flight beyond a way of travel to get a breadcrumb from a rowboat. Perhaps there might even have been one made Outcast for speaking his truth in the face of the Flock. And the more Jonathan practised his kindness lessons, and the more he worked to know the nature of love, the more he wanted to go back to Earth. For in spite of his lonely past, Jonathan Seagull was born to be an instructor, and his own way of demonstrating love was to give something of the truth that he had seen to a gull who asked only a chance to see truth for himself.

Sullivan, adept now at thought-speed flight and helping the others to learn, was doubtful.

"Jon, you were Outcast once. Why do you think that any of the gulls in your old time would listen to you now? You know the proverb, and it's true: The gull sees farthest who flies highest. Those gulls where you came from are standing on the ground, squaking and fighting among themselves. They're a thousand miles from heaven - and you say you want to show them heaven from where they stand! Jon, they can't see their own wingtips! Stay here. Help the new gulls here, the ones who are high enough to see what you have to tell them." He was quiet for a moment, and then he said, "What if Chiang had gone back to his old worlds? Where would you have been today?"

The last point was the telling one, and Sullivan was right. The gull ses farthest who flies highest.

Jonathan stayed and worked with the new birds coming in, who were all very bright and quick with their lessons. but the old eeling

cam back, and he couldn't help but think that there might be one or two gulls back on Earth who would be able to learn, too. How much more would he have known by now if Chaing had come to him on the day that he was Outcast!

"Sully, I must go back," he said at last. "Your students are doing well. They can help you bring the newcomers along."

Sullivan sighed, but he did not argue. "I think I'll miss you, Jonathan," was all that he said.

"Sully, for shame!" Jonathan said in reproach, "and don't be foolish! What are we trying to practise every day? If our friendshop depends on things like space and time, then when we finally overcome space and time, we've destroyed our own brotherhood! But overcome space, and all we have left is Here. Overcome time, and all we have left is Now. And in the middle of Here and Now, don't you think that we might see each other once or twice?"

Sullivan Seagull laughed in spite of himself. "You crazy bird," he said kindly. "If anybody can show someone on the ground how to see a thousand miles, it will be Jonathan Livingston Seagull.: He looked at the sand. "Good-bye, Jon, my friend."

"Good-bye, Sully. We'll meet again." And with that, Jonathan held in thought an image of the great gull-flocks on the shore of another time, and he knew with practiced ease that he was not bone and feather but a perfect idea of freedom and fight, limited by nothing at all.

Fletcher Lynd Seagull was still quite young, but already he knew that no bird had ever been so harshly treated by any Flock, or with so much injustice.

"I don't care what they say," he thought fiercely, and his vision blured as he flew out toward the Far Cliffs. "There's so much more to flying than just flapping around from place to place! A....a...mnosquito does that! One little barrel-roll around the Elder Gull, just for fun, and I'm Outcast! Are they blind? Can't they see? Can't they think of the glory that it'll be when we really learn to fly?

"I don't care what they think. I'll show them what flying is! I'll be pure Outlaw, if that's the way they want it. And I'll make them so sorry..."

The voice came inside his own head, and though it was very gentle, it startled him so much that he faltered and stumbled in the air.

"Don't be harsh on them, Fletcher Seagull. In casting you out, the other gulls have only hurt themselves, and one day they will know this, and one day they will see what you see. Forgive them, and help them to understand."

An inch from his right wingtip flew the most brilliant white gull in all the world, gliding effortlessly along, not moving a feather, at what was very nearly Fletcher's top speed.

There was a moment of chaos in the young bird.

"What's going on? Am I mad? Am I dead? What is this?"

Low and calm, the voice went on within his thought, demanding an answer. "Fletcher Lynd Seagull, do you want to fly?"

"YES, I WANT TO FLY!" "Fletcher Lynd Seagull, do you want to fly so much that you will forgive the Flock, and learn, and go back to them one day and work to help them know?" There was no lying to this magnificent skilful being, no matter how proud or how hurt a bird was Fletcher Seagull. "I do," he said softly. "Then, Fletch," that bright creature said to him, and the voice was very kind, "Let's begin with Level Flight..."

72 Richard Bach Jonathan Livingaston Seagull 71

Part Three

Jonathan circled slowly over the Far Cliffs, watching. This rough young Fletcher Gull ws very nearly a perfect flight-student. He was strong and light and quick in the air, but far and away more important, he had a blazing drive to learn to fly.

Here he came this minute, a blurred grey shape roaring out of a dive, flashing one hundred fifty miles per hour past his instructor. He pulled abruptly into another try at a sixteen-pint vertical slow roll, calling the points out loud.

"...eight ...nine ...ten ...see-Jonthan-I'm-running-out-of-airspeed ...eleven ...I-want-good-sharp-stops-like-yours ...twelve ...but-blast-it-I-just-can't-make ...thirteen ...these-last-three-points ...without ...fourteen ...aaakkk!"

Fletcher's whipstall at the top was all the worse for his rage and fury at failing. He fell backward, tumbled, slammed savagely into and inverted spin, and recovered at last, panting, a hundred feet below his instructor's level.

"You're wasting your time with me, Jonathan! I'm too dumb! I'm too stupid! I try and try, but I'll never get it!"

Jonathan Seagull looked down at him and nodded. "You'll certainly never get it as long as you make that pullup so hard. Fletcher, you lost forty miles an hour in the entry! You have to be smooth! Firm but smooth, remember?"

He dropped down to the level of the younger gull. "Let's try it together now, in formation. And pay attention to that pullup. It's a smooth, easy entry"

By the end of three months Jonathan had six other students, Outcasts all, yet curious about this strange new idea of flight for the joy of flying.

Still, it was easier for them to practice high performance than it was to understand the reason behind it.

"Each of us is in truth an idea of the Great Gull, and unlimited idea of freedom," Jonathan would stay in the evenings on the beach, "and precision flying is a step toward expressing our real nature. Everything that limits us where we have to put aside. That's why all this high-speed practice, and low-speed and aerobatics..."

...and his students would be asleep, exhausted from the day's flying. They liked the practice, because it was fast and exciting and it fed a hunger for learning that grew with every lesson. But not one of them, not even Fletcher Lynd Gull, had come to believe that the flight of ideas could possibly be as real as this flight of wind and feather.

"Your whole body, from wingtip to wingtip," Jonathan would say, other times, "is nothing more than your thought itself, in a form you can see. Break the chains of your thought, and you break the chains of your body, too . . ." But no matter how he said it, it sounded like pleasant fiction, and they needed more to sleep.

It was only a month later that Jonathan said the time had come to return to the Flock.

"We're not ready!" said Henry Calvin Gull. "We're not welcome! We're Outcast! We can't force ourselves to go where we're not welcome, can we?"

"We're free to go where we wish and to be what we are," Jonathan answered, and he lifted from the sand and turned east, toward the home grounds of the Flock.

There was a brief anguish among his students, for it is the Law of the Flock that an Outcast never returns, and the Law had not been broken once in ten thousand years. The Law said stay; Jonathan said go; and by now he was a mile across the water. If they waited much longer, he would reach a hostile Flock alone.

"Well, we don't have to obey the law if we're not a part of the Flock, do we?" Fletcher said, rather self-conciously. "Besides, if there's a fight, we'll be a lot more help there than here."

And so they flew in from the west that morning, eight of them in a double-diamond formation, wingtips almost overlapping. They came across the Flock's Council Beach at a hundred thirty-five miles per hour, Jonathan in the lead, Fletcher smoothly at hi right wing, Henry Calvin strugling gamely at his left. Then the whole formation rolled slowly to the right, as one bird ... level ... to ... inverted ... to ... level, the wind whipping over them all.

The squawks and grockles of everyday life in the Flock were cut off as though the formation were a giant knife, and eight thousand gulleyes watched, without a single blink. One by one, each of the eight birds pulled sharply upward into a landing on the sand. Then as though this sort of thing happened every day, Jonathan Seagull began his critiqu soft the flight.

"To begin with," he said with a wry smile, "you were all a bit late on the join-up..."

It went like lightning through the Flock. Those birds are Outcast! And they have returned! And that . . . that can't happen! Fletcher's predictions of battle melted in the Flock's confusion.

"Well, O.K., they may be Outcast," said some of the younger gulls, "but where on earth did they learn to fly like that?"

It took almost an hour for the Word of the Elder to pass through the Flock: Ignore them. The gull who speaks to an Outcast is himself Outcast. The gull who looks upon an Outcast breaks the Law of the Flock.

Grey-feathered backs were turned upon Jonathan from that moment onward, but he didn't appear to notice. He held his practice sessions directly over the Council Beach and for the first time began presing his students to the limit of their ability.

"Martin Gull!" he souted across the sky. "You say you know low-speed flying. You know nothing till you prove it! FLY!"

So quiet little Martin William Seagull, startled to be caught under his instructor's fire, suprised himself and beacme a wizard of low speeds. In the lightest breeze he could curve his feathers to lift himself without a single flap of wing from sand to cloud and down again.

Likewise Charles-Roland Gull flew the Great Mountain Wind to twenty-four thousand feet, came down blue from the cold thin air, amazed and happy, determined to go still higher tommorow.

Fletcher Seagull, who loved aerobatics like no one else, conquered his sixteen-point vertical slow roll and the next day topped it off with a triple cartwheel, his feathers flashing white sunlight to a beach from which more than one furtive eye watched.

Every hour Jonathan was there at the side of each of his students, demonstrating, suggesting, pressuring, guiding. He flew with them through night and cloud and storm, for the sport of it, while the Flock huddled miserably on the ground.

When the flying was done, the students relaxed on the sand, and in time they listened more closely to Jonathan. He had some crazy ideas that they couldn't understand, but then he had some good ones that they could.

Gradually, in the night, another circle formed around the circle of students - a circle of curious gulls listening in the darkness for hours on end, not wishing to see or be seen of one another, fading away before daybreak.

It was a month after the Return that the first gull of the Flock crossed the line and asked to learn how to fly. In his asking, Terrence Lowell Gull became a condemned bird, labelled Outcast; and the eighth of Jonathan's students.

The nedt night from the Flock kame Kirk Maynard Gull, wobbling across the sand, draggin his left wing, to collapse at Jonathan's feet. "Help me," he said very quietly, speaking in the way that the dying speak. "I want to fly more than anything else in the world..."

"Come alonjg then," said Jonathan. "Climb with me away from the ground, and we'll begin"

"You don't understand. My wing. I can't move my wing."

"Maynard Gull, you have the freedon to be yourself, your true self, here and now, and nothing can stand in your way. It is the Law of the Great Gull, the Law that Is."

"Are you saying I can fly?"

"I say you are free."

As simply and as quickly as that, Kirk Maynard Gull spread his wings, effortlessly, and lifted into the dark night air. The Flock was roused from sleep by his cry, as lous as he could scream it, from five hundred feet up; "I can fly! Listen! I CAN FLY!"

By sunrise there were nearly a thousand birds standing outside the circle of students, looking cusiously at Maynard. They don't care whether they were seen or not, and they listened, trying to understand Jonathan Seagull.

He spoke of very simple things - that it is right for a gull to fly, that freedom is the very nature of his being, that whatever stands against that freedom must be set aside, be it ritual or superstition or limitation in any form.

"Set aside," came a voice from the multitude, "even if it be the Law of the Flock?"

"The only true law is that which leads to freedom," Jonathan said. "There is no other."

"How do you expect us to fly as you fly?" came another voice. "You are special and gifted and divine, above other birds."

"Look at Fletcher! Lowell! Charles-Roland! Are they also special and gifted and divine? No more than you are, no more than I am. The only difference, the very only one, is that they have begun to understand what they really are and have begun to practise it."

His students, save Fletcher, shifted uneasily. They hadn't realised that this was what they were doing.

The crowd grew larger every day, coming to question, to idolize, to scorn.

"They are saying in the Flock that if you are not the Son of the Great Gull Himself," Fletcher told Jonathan one morning after the Advanced Speed Practice, "then you are a thousand years ahead of your time."

Jonathan sighed. The price of being misunderstood, he thought. They call you devil or they call you god. "What do you think, Fletch? Are we ahead of our time?"

A long silence. "Well, this kind of flying has always been here to be learned by anybody who wanted to discover it; that's got nothing to do with time. We're ahead of the fashion, maybe. Ahead of the way that most gulls fly."

"That's something," Jonathan said, rolling to glide inverted for a while. "That's not half as bad as being ahead of our time."

It happened just a week later. Fletcher was demonstrating the elements of high-speed flying to a class of new students. He had just pulled out of his dive from seven thousand feet, a long grey streak firing a few inches above the beach, when a young bird on its first flight glided directly into his path, calling for its mother. With a tenth of a second to avoid the youngster, Flectcher Lynd Seagull snapped hard to the left, at something over two hundred miles per hour, into a cliff of solid granite.

It was, for him, as though the rock were a giant hard door into another world. A burst of fear and shock and black as he hit, and then he was adrift in a strange strange sky, forgetting, remembering, forgetting; afraid and sad and sorry, terribly sorry.

The voice came to him as it had in the first day that he had met Jonathan Livingston Seagull.

"The trick, Fletcher, is that we are trying to overcome our limitations in order, patiently. We don't tackle flying through rock until a little later in the programme."

"Jonathan!"

"Also known as the Son of the Great Gull," his instructor said dryly.

"What are you doing here? The cliff! Haven't . I . . . didn't I . . . die?"

"Oh, Fletch, come on. Think. If you are talking to me now, then obviously you didn't die, did you? What you did manage to do was to change your level of consciousness rather abruptly. It's your choice now. You can stay here and learn on this level - which is quite a bit higher than the one you left, by the way - or you can go back and keep working with the Flock. The Elders were hoping for some kind of disaster, but they're startled that you obliged them so well."

"I want to go back to the Flock, of course. I've barely begun with the new group!"

"Very well, Fletcher. Remember what we were saying about one's body being nothing more than thought itself . . . ?"

Fletcher shook his head and stretched his wings and opened his eyes at the base of the cliff, in the centre of the whole Flock assembled. There was a great clamour of sqawks and screes from the crowd when first he moved.

"He lives! He that was dead lives!"

"Touched him with a wingtip! Brought him to life! The Son of the Great Gull!"

"NO! He denies it! He's a devil! DEVIL! Come to break the Flock!"

There wre four thousand gulls in the crowd, frightened at what had happened, and the cry DEVIL! went through them like the wind of an ocean storm. Eyes glazed, beaks sharp, they closed in to destroy.

"Would you feel better if we left, Fletcher?" asked Jonathan.

"I certainly wouldn't object too much if we did . . . "

Instantly they stood togeher a half-mile away, and the flashing breaks of the mob closed on empty air.

"Why is it, " Jonathan puzzled, "that the hardest thing in the world is to convince a bird that he is free, and that he can prove it for himself if he'd just spend a little time practising? Why should that be so hard?"

Fletcher still blinked from the change of scene. "What did you just do? How did we get here?"

"You did say you wanted to be out of the mob, didn't you?"

Yes! But how did you . . . "

"Like everything else, Fletcher. Practice"

By morning the Flock had forgotten its insanity, but Fletcher had not. "Jonathan, remember what you said a long time ago, about loving the Flock enough to return to it and help it learn?"

"Yes!"

"I don't understand how you manage to love a mob of birds that has just tried to kill you."

"Oh, Fletch, you don't love that! You don't love hatred and evil, of course. You have to practise and see the real gull, the good in everyone of them, and to help them see it in themselves. That's what I mean by love. It's fun, when you get the knack of it.

"I remember a fierce young bird, for instance, Fletcher Lynd Seagull, his name. Just been made Outcast, ready to fight the Flock to the death, getting a start on building his own bitter hell out on the Far Cliffs. And here he is today building his own heaven instead, and leading the whole Flock in that direction."

Fletcher turned to his instructor, and there was a moment of fright in his eye. "Me leading? What do you mean, me leading? You're the instructor here. You couldn't leave!"

"Couldn't I? Don't you think that there might be other flocks, other Fletchers, that need an instructor more than this one, that's on its way toward the light?"

"Me? Jon, I'm just a plain seagull, and you're . . . "

". . . the only Son of the Great Gull, I suppose?" Johnathan sighed and looked out to sea. "You don't need me any longer.. You need to keep finding yourself, a little more each day, that real, unlimited Fletcher Seagull. he's your instructor. You need to understand him and to practice him."

A moment later Jonathan's body wavered in the air, shimmering, and began to go transparent. "Don't let them spread silly rumours about me, or make me a god. O.K., Fletch? I'm a seagull, I like to fly, maybe . . ."

"JONATHAN!"

"Poor Fletch. Don't believe what your eyes are telling you. All they show is limitation. Look with your understanding, find out waht you already know, and you; ll see the way to fly."

The shimmering stopped. Jonathan Seagull had vanished into empty air.

After a time, Fletcher Gull dragged himself into the sky and faced a brand-new group of students, eager for their first lesson.

"To begin with," he said heavily, "you've got to understand that a seagull is an unlimited idea of freedom, an image of the Great Gull, and your whole body, from wingtip to wingtip, is nothing more than your though itself."

The young gulls looked at him quizzically. Come on, they thought, this doesn't sound like a rule for a loop.

Fletcher sighed and started over. "Hm. Ah . . very well," he said, and eyed them critically. "Let's begin with Level Flight." And saying that, he understood all at once that his friend had quite honestly been no more divine than Fletcher himself.

No limits, Jonathan? he thought. Well, then, the time's not distant when I'm going to appear out of thin air on your beach, and show you a thing or two about flying!

And though he tried to look properly severe for his students, Fletcher Seagull suddenly saw them all as they really were, just for a moment, and he more than liked, he loved what it was he saw. No limits, Jonathan? he though, and he smiled. His race to learn had begun.

[Close]

64 Richard Bach Jonathan Livingaston Seagull 63